

Číslo: 66008/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 08. 04. 2024 do 11. 04. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Telgárt 68	
Zriaďovateľ	Obec Telgárt

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Mária Lunterová, riaditeľka školy

Ing. Mária Šikulová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 66008/2023-2024 zo dňa 27. 03. 2024 **inšpekciu vykonali:**

Ing. Petra Vetráková, školská inšpektorka,

ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Jana Bieliková, školská inšpektorka,

ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Gabriela Fuňáková, školská inšpektorka,

ŠIC Banská Bystrica

PaedDr. Jana Handzelová, PhD., školská inšpektorka,

ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Ivana Hrončeková, školská inšpektorka,

ŠIC Banská Bystrica

PaedDr. Katarína Mužíková, školská inšpektorka,

ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola vidiecka plnoorganizovaná štátna základná škola s vyučovacím jazykom slovenským, ktorú v školskom roku 2023/2024 navštevovalo 203 žiakov¹, z toho 188 so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) – 49 žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ) a 139 zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP). Škola evidovala 181 žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (MRK). Vyučovací proces prebiehal v 4 triedach primárneho vzdelávania, v 5 triedach nižšieho stredného vzdelávania a v 5 špeciálnych triedach.

¹ 79 v primárnom, 84 v nižšom strednom vzdelávaní a 40 v špeciálnych triedach 1. až 9. ročníka

Vo všetkých špeciálnych triedach sa vzdelávali len žiaci z MRK. Súčasťou školy boli 2 oddelenia školského klubu detí (ŠKD), kde bolo zaregistrovaných 52 žiakov primárneho vzdelávania. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 26 pedagogických zamestnancov, z toho 18 učiteľov, 2 vychovateľky, 6 pedagogických asistentov (PA), 1 z nich v pozícii učiteľa na 65 % a 1 ovládajúci rómsky jazyk. Personálne obsadenie školy v oblasti vzdelávania žiakov so ŠVVP nebolo podľa riaditeľky školy postačujúce, absentovali pozície školského psychológa, školského špeciálneho pedagóga, školského logopéda, sociálneho pedagóga i vyšší počet PA.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu bola v priebehu inšpekčnej činnosti sledovaná vo vzťahu k učeniu sa žiakov a vyučovaniu učiteľom na 51 vyučovacích hodinách (18 v primárnom, 27 v nižšom strednom vzdelávaní a 6 v špeciálnych triedach).

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

V **primárnom vzdelávaní** bola hospitačná činnosť zrealizovaná na vyučovacích hodinách v predmetoch slovenský jazyk a literatúra (6), anglický jazyk (4), matematika (4), prvouka/prírodoveda (4).

Slovenský jazyk a literatúra

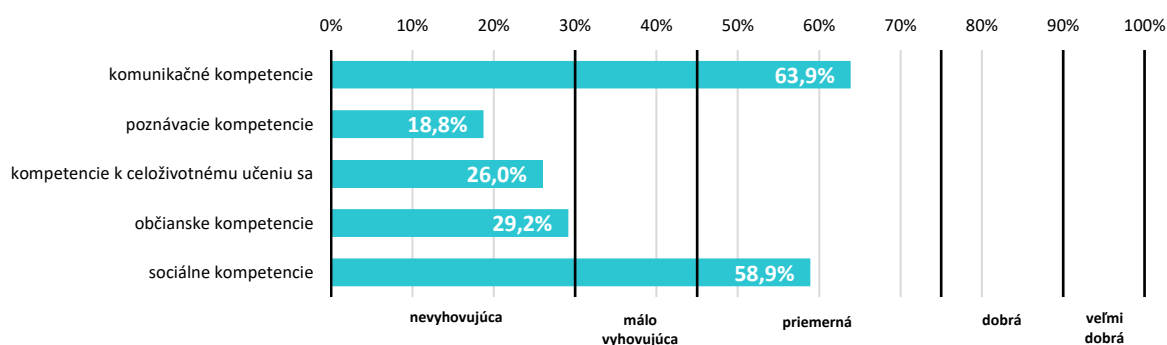
Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Žiaci disponovali štandardnými **komunikačnými spôsobilosťami** (Graf 1; 63,9 %). Ich ústne i písomné vyjadrovanie bolo na viac ako polovici hospitovaných hodín zväčša spisovne správne, odborné a plynulé, ovplyvnené jazykovým vzorom učiteľiek. Žiaci neboli vždy dôsledne vedení k ucelenému samostatnému prejavu, čoho dôsledkom boli neúplné vety, neraz aj jednoslovné odpovede. Náležitú zručnosť písania preukázali pri odpise a prepise, príležitosť na samostatné tvorivé písanie nedostali. S textom (prevažne v printovej podobe), ktorý čítali nahlas, pracovali predovšetkým na úrovni porozumenia. Len ojedinele (4. A) dokázali spájať informácie do širších súvislostí a vysvetliť, čím sa líši význam slov v prečítanom texte. Nevyužívanie aktivizujúcich, inovatívnych metód a foriem práce rozvíjajúcich schopnosť analýzy a dedukcie pri práci s textom, rozvíjajúcich názorové stanovisko žiakov pri konfrontácii s textom a ich reflexie malo negatívny dopad na prehĺbovanie vyššej úrovne čitateľskej gramotnosti, a to na úrovni produkcie. Digitálne zručnosti prejavovali iba na dvoch sledovaných hodinách (1. A a 4. A) pri precvičovaní učiva prostredníctvom vyučovacieho programu. Ostatní nemali príležitosť získavať, spracovávať a vymieňať si informácie pomocou počítačových aplikácií a internetu.

Poznávacie kompetencie (Graf 1; 18,8 %) si žiaci rozvíjali najmä aktivitami zameranými na stimuláciu nižších myšlienkových procesov, čím zvyčajne prezentovali porozumenie učiva a na väčšine pozorovaných hodín aj schopnosť aplikovať osvojené poznatky v jednoduchých aplikačných úlohách. K úspešnosti riešenia zadaní prispievali vhodne zvolené učebné pomôcky, powerpointové prezentácie a na viac ako polovici hodín aj podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka (individuálny prístup, akceptovanie pomalšieho tempa, overovanie pochopenia úlohy, tolerovanie písomného prejavu). Absencia vyšších kategórií kognitívnych procesov, nedostatočná personalizácia procesu výučby a neuplatňovanie metód podnecujúcich žiakov k aktívnemu učeniu sa nenapomáhali rozvoju ich analytického a kritického myslenia. Motiváciu, záujem a pozitívny postoj k plánovaným činnostiam zvyšovali zafixované špecifické didaktické ciele. Žiaci boli väčšinou aktívni, na podnety reagovali spontánne, ale pracovať s chybou a využívať ju ako súčasť procesu učenia zvládli vplyvom navádzajúcich otázok. Prevažne

frontálneho vyučovania bez nastoľovania problémov s poskytovaním hotových informácií nepodporovali ich iniciatívnosť, navrhovanie či používanie vlastných postupov pri plnení úloh. Rozvoj **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** nebol v požadovanej miere podnietený vytváraním príležitostí na formovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností žiakov, čo ich nevedlo k uvedomeniu významu sebaregulácie pre vlastný proces a štýl učenia sa (Graf 1; 26,0 %). Učiteľky ich v závere hodín frontálne pochválili, avšak bez zdôvodnenia a posúdenia kvality ich výkonu, čím im neposkytli informáciu o možnosti a spôsobe zlepšenia sa. Hodnotenie klasifikáciou uplatnili sporadicky. Len na dvoch hospitovaných hodinách (3. A a 4. A) vedeli bezprostredne vysloviť svoj názor na učebnú, aktuálnu spoločenskú tému alebo situáciu v triede, podporiť ho adekvátnou argumentáciou a aj rešpektovať stanovisko iných. Ostatným nebol poskytnutý priestor na vyjadrenie osobných skúseností, hodnotových postojov, zdôvodnenie i obhajovanie, čo limitovalo rozvoj ich **občianskych kompetencií** (Graf 1; 29,2 %). Vzhľadom k intervenciám podporujúcim pozitívne vzťahy a vzájomnú znášanlivosť sa žiaci správali kultúrne a kultivovane, čo napomáhalo zdokonaľovaniu ich **sociálnych kompetencií** (Graf 1; 58,9 %). Učiteľky preferovali frontálnu formu výučby, málo zaraďovali činnosti vyžadujúce si participovanie žiakov na riešení spoločných úloh s výnimkou skupinovej práce na dvoch vyučovacích hodinách (2. A a 4. A). Títo žiaci poznali a dodržiavali dohodnuté pravidlá práce, do plnenia zadaní sa zapájali, navzájom si pomáhali. Výstupy aktivít odprezentovali a tiež primerane veku podložili. Väčšine z nich však neboli vytvorené podmienky na kooperatívne učenie sa, objavovanie nových poznatkov, kolektívne riešenie problémov, diskusiu a hľadanie kompromisov.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

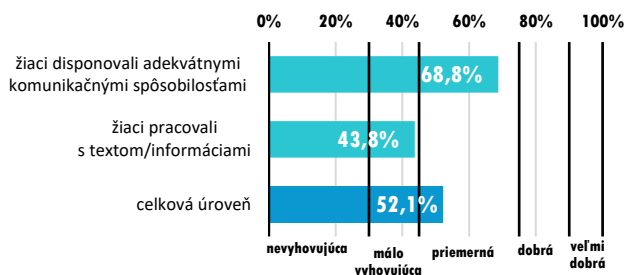
Anglický jazyk, matematika, prvouka/prírodoveda

Učenie sa žiaka

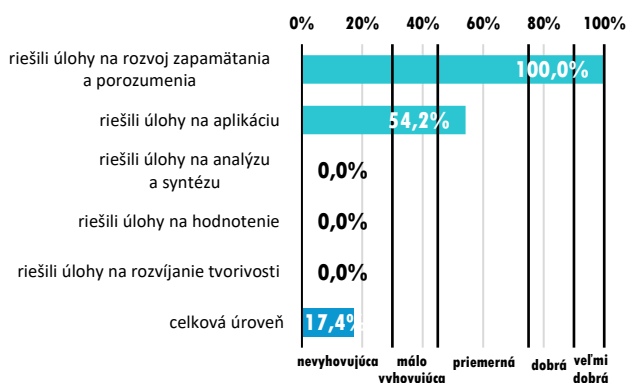
Na viac ako polovici hodín žiaci disponovali **komunikačnými spôsobilosťami** (Graf 2), ktoré im umožňovali aktívne vstupovať do komunikatívnych interakcií. Vedeli reagovať na pokyny, odpovedať na zisťovacie otázky týkajúce sa edukačnej témy, tvorili síce nerozvinuté vety, ale krátky text prerozprávali. Na polovici vyučovacích hodín používali vo svojom vyjadrovaní i osvojené odborné výrazy. U zvyšných strohá, často jednoslovná a nie vždy zrozumiteľná reč bola ovplyvňovaná jazykovou bariérou žiakov. V dôsledku nedostatočne osvojeného vyučovacieho jazyka v samostatnom vyjadrovaní boli neistí, bez pomoci učiteľiek občas nepochopili sprístupňovaný obsah. Osvojené čitateľské zručnosti sa u jednotlivcov výrazne

odlišovali. Takmer všetci nenáročnému auditívnemu alebo čítanému textu porozumeli. Problém im nerobilo vyhľadávať a určovať kľúčové slová v texte, reprodukovať, ale pracovať s nimi ďalej, spájať informácie so svojimi poznatkami nedokázali. Súvislý a nesúvislý text neposudzovali a nezaujali k nemu vlastné stanovisko, čo neprehľbovalo ich čitateľskú gramotnosť. Na sledovaných hodinách anglického jazyka (ANJ) žiaci prezentovali adekvátnu slovnú zásobu, ale zväčša na úrovni slova. Počúvaním zvukových nahrávok (výrazy, pesničky, súvislý text) a ich memorovaním si upevňovali základné lexikálne spojenia. Len ojedinele zvládali modifikovať modelové vety, prípadne obmieňať výroky. Rozvoj ich ústneho prejavu nebol stimulovaný formou tvorby dialógov podľa vzorového rozhovoru. Na zisťovacie otázky týkajúce sa námetu súvislého textu odpovedali prostredníctvom usmernenia učiteľkou. Na jednej hodine výber neprimeraného textu k jazykovým zručnostiam žiakov výrazne eliminoval vypracovanie úloh z neho vyplývajúcich. Na všetkých sledovaných predmetoch pri riešení úloh na zapamätanie a porozumenie žiaci dokázali reprodukovať učivo a vysvetliť ho vlastnými slovami. Polovica, najmä v prírodovede (PDA) a matematike (MAT), aplikovaním osvojených vedomostí a algoritmov zvládla aj odlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, priradovať a triediť. V prípade, že úloha poskytovala viaceré možnosti, niektorí sa nevedeli rozhodnúť pre správne riešenie. Podnety na rozbor, porovnávanie, kreatívne riešenia a hodnotenie nemali, čo sa prejavilo vo výrazne nízkej úrovni **poznávacích kompetencií** (Graf 3). Takmer všetci žiaci boli v procese učenia sa motivovaní. Vrodená zvedavosť podnecovala ich aktivitu, aj keď občas potrebovali nabádanie a posmeľovanie. Uvedomiť si chybu a identifikovať jej príčiny, sledovať správnosť svojich postupov preukázali len na 2 hodinách PDA. Vo zvyšných sledovaných predmetoch ju nevyužívali ako súčasť procesu učenia sa, resp. nemali príležitosť s ňou pracovať. Kritické myslenie vôbec neprejavovali. Negatívny dopad na kompetencie k **celoživotnému učeniu sa** (Graf 4) malo podcenenie procesu hodnotenia a sebareflexie. Len na štvrtine sledovaných hodín na základe hodnotenia poskytovaného učiteľkami žiaci regulovali svoje postupy v učení, ale posudzovať svoje silné a slabé stránky zhodnotením svojho učebného výkonu nedokázali. Ostatní k posúdeniu svojej úspešnosti/resp. neúspešnosti, či výkonov spolužiakov stimulovaní neboli. V priebehu vzdelávacieho procesu prispievali žiaci svojimi názormi k výmene skúseností k edukačným, ako aj k celospoločenským (finančné výdavky v rodine, šetrenie peňazí, chodenie do školy, zbieranie dreva v lese, ekosystém) témam. Občas aj s využitím vecnej argumentácie zdôvodňovali a aktívne počúvali názory ostatných, čo vplývalo na nižšiu úroveň **občianskych kompetencií** (Graf 5). V interakcii žiak-žiak/žiak-učiteľ prejavovali ústretovú a efektívnu komunikáciu, čím prispievali k vytváraniu sociálnych väzieb a priaznivej atmosféry na vyučovaní. Nízka miera poskytnutia príležitostí vzájomne kooperovať prácou v tímoch, spolupodieľať sa na jej výsledkoch a prezentovať ich, znižovala podporovanie ich **sociálnych kompetencií** (Graf 6).

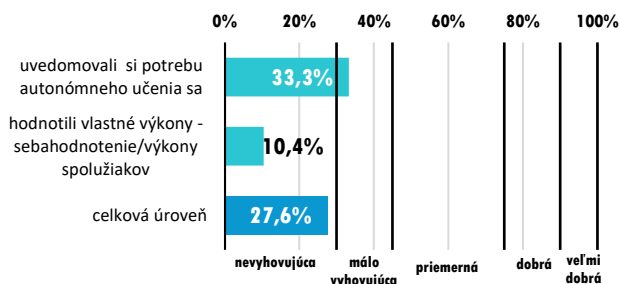
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

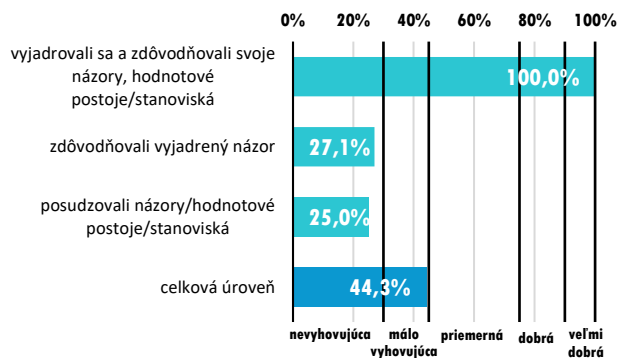
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

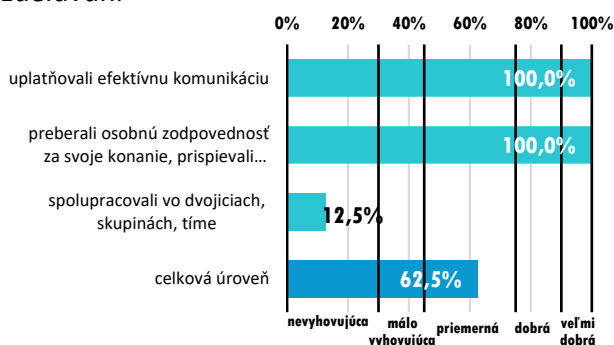
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učiteľky vytvárali podmienky pre inkluzívne vzdelávanie žiakov pochádzajúcich z málo podnetného a sociálne znevýhodneného prostredia. Ako **podporné opatrenia** im poskytovali individuálny prístup a predĺžený výklad. Iné stimuly a kompenzácie zvyšujúce úspešnosť učenia sa každého z nich (možnosť výberu, diferencované či doplňujúce úlohy, rovesnícke učenie,

prítomnosť PA) počas edukácie pozorované neboli. Vo vzťahu k aktívnemu a činnostnému učeniu sa žiakov zvolili neefektívne **stratégie vyučovania**. Dominovali tradičné frontálne výučbové metódy. Prevládal výklad hotových poznatkov, riadený rozhovor, riešenie úloh v pracovných zošitoch/učebniciach, sprístupňovanie učiva powerpointovými prezentáciami bez jeho ďalšieho spracovania (napr. pojmovými mapami). Takmer na všetkých sledovaných hodinách materiálne a učebné prostriedky využívali vhodne a účelne k zvýšeniu názornosti a porozumenia. Inovatívne metódy podnecujúce získavanie vedomostí skúmaním, objavovaním či experimentovaním, úplne absentovali. Nevyužívali ani simulačné a hrové verbálne aktivity, čo obmedzovalo aktívne získanie komunikačných zručností žiakov v bežných sociálnych interakciách. V procese edukácie učiteľky zaisťovali vhodné pracovné podmienky. Dbali na dodržiavanie dohodnutých pravidiel a viedli žiakov aj k uplatňovaniu princípov slušného správania. Ich partnerský vzťah vytváral **atmosféru istoty a bezpečia**, ktorou ich aktivizovali k dosahovaniu stanovených cieľov. Spätnú väzbu k výkonom žiakov poskytovali prevažne verbálnym **hodnotením**. Optimálne kombinovali pochvalu a kritiku, v minimálnej miere uplatnili zdôvodnenú klasifikáciu. Iba sporadicky sa vyjadrili k aktuálnej úrovni vedomostí žiakov so zameraním na pozitívnu zmenu a možnosti prospievajúce k zvýšeniu ich úspešnosti.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	málo vyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	prvouka/prírodoveda	málo vyhovujúca úroveň

Výrazné pozitíva:

- pozitívna triedna klíma a interpersonálne vzťahy.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie:

- aplikovanie efektívnych stratégií vyučovania podnecujúcich kritické myslenie, rozvíjanie poznávacích kompetencií - zaradovanie úloh a aktivít kombinujúcich rozvoj nižších a vyšších myšlienkových úrovní,
- systematické využívanie kooperatívnej činnosti, zážitkového učenia a cielené podporovanie divergentného myslenia,
- poskytovanie diferencovaného prístupu k žiakom s dôrazom na individuálne schopnosti a zručnosti každého z nich,
- využívanie formatívneho hodnotenia prispievajúceho k sebareflexii žiakov a vzájomnému hodnoteniu.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

Špeciálne triedy

Úroveň výchovnovzdelávacieho procesu z hľadiska učenia sa žiakov a vyučovania učiteľom bola sledovaná v troch špeciálnych triedach (ŠT) so spojenými ročníkmi (1. a 2. roč.; 5. roč.; 6., 7. a 8.

roč.) na 6 vyučovacích hodinách. Hospitácie boli vykonané v predmetoch slovenský jazyk a literatúra (3) a matematika (3).

Učenie sa žiaka

Na všetkých vyučovacích hodinách zodpovedala úroveň ústneho prejavu² žiakov v lexikálnej, syntaktickej i morfolologickej rovine ich zdravotnému znevýhodneniu – mentálnemu postihnutiu (MP), bilingválnemu prostrediu, z ktorého pochádzali a ich narušenej komunikačnej schopnosti. Pri odpise textu z tabule a jeho prepise si s výnimkou 1 vyučovacej hodiny rozvíjali zrakovo-motorickú koordináciu a využívaním rôznych písacích potrieb (krieda, farbičky, pero) i jemnú motoriku³ a správny úchop písadla. Písomný prejav zodpovedal ich veku i stupňu postihnutia. Techniku čítania mali zväčša primerane zvládnutú⁴, čo preukázali prácou so súvislým i nesúvislým textom na 4 vyučovacích hodinách. Na hodinách MAT a jednej hodine slovenského jazyka a literatúry (SJL) nemali vytvorený priestor na preukázanie schopnosti orientovať sa v texte. Obsahu počutého a prečítaného textu v prevažnej väčšine porozumeli, dokázali ho primerane interpretovať a v úlohách stanovených v pracovných listoch i správne použiť. Príležitosti preukázať schopnosť nájsť vzťahy medzi informáciami v texte žiaci zvládli na 4 vyučovacích hodinách. Na hodinách MAT dokázali realizovať zápisy a formulovať odpovede v slovných úlohách a na hodine SJL prezentovať výsledky práce vo dvojiciach, čím prejavili vzhľadom k mentálnej úrovni náležite rozvinuté **komunikačné kompetencie**. S počítačovými programami nepracovali, čo obmedzilo možnosti rozvíjania ich čitateľskej gramotnosti. **Poznávacie kompetencie** si žiaci rozvíjali na všetkých vyučovacích hodinách. V 2. ročníku plynule čítali slová i jednoduché vety, spájali rovnaké slabiky písané tlačeným i písaným písmom. Na hodinách matematiky v 5. a 8. ročníku dokázali zdôvodniť použitie gramatických pravidiel pri tvorbe a písaní odpovedí slovných úloh, čím primerane ich mentálnej úrovni preukázali schopnosť reprodukovať osvojené vedomosti z oblasti morfológie. Vedomosti aplikovali do situácií z reálneho života (nakupovanie, starostlivosť o domáce zvieratá a ich význam pre človeka). V procese učenia sa boli žiaci motivovaní a náležite aktívni na všetkých vyučovacích hodinách. Pri riešení úloh na sčítovanie desiatinných čísel a sčítovanie v obore do 100 používali zapamätaný algoritmus, pričom jednotlivé matematické úkony verbálne komentovali. Všetci adekvátne reagovali na chybu a väčšina z nich ju vedela i odhaliť a následne, pod vedením učiteľky, napraviť. Možnosť ďalšieho rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** žiakov bola znižovaná skutočnosťou, že na sebareflexiu dostali príležitosť na polovici hospitovaných hodín a hodnotenie výsledkov činností spolužiakov nerealizovali s výnimkou vyučovacej hodiny SJL v 2. ročníku, kedy kontrolovali výsledky práce svojich spolužiakov a odhaľovali ich chyby. Disponovanie **občianskymi kompetenciami** preukázali pri vedení rozhovorov, aktívnym počúvaním názorov a vyjadrení spolužiakov i dodržiavaním nastavených pravidiel správania sa. Dokázali vyjadriť svoj názor, avšak príležitosť k jeho zdôvodneniu im poskytnutá nebola. Vzájomným rešpektom, úctou, toleranciou a ústretovou komunikáciou prispievali k pozitívnej pracovnej a neohrozujúcej atmosfére v triede. K rozvíjaniu **sociálnych kompetencií**, s výnimkou žiakov 2. ročníka na hodine SJL pracujúcich vo dvojiciach, neboli žiaci stimulovaní.

---

² chudobná slovná zásoba, jednoduchá skladba viet, negramatické vyjadrovanie

³ Žiaci 1. stupňa realizovali i cvičenia jemnej motoriky a uvoľňovacie cvičenia.

⁴ Podľa vyjadrení učiteľov a PA bol nepomer medzi schopnosťami žiakov a úrovňou ich vedomostí dôsledkom nedostatočnej dochádzky žiakov do školy.

Vyučovanie učiteľom

Učitelia na všetkých vyučovacích hodinách zrozumiteľne definovali špecifické ciele orientované na žiakov, ktorých plnenie, s výnimkou vyučovacej hodiny SJL v 5. ročníku, priebežne kontrolovali. Na všetkých hodinách poskytovali **podporné stimuly** pre učenie sa každého žiaka, rešpektovali ich individualitu, optimalizovali záťaž a prispôbovali náročnosť úloh potenciálu a schopnostiam žiakov⁵, čím vytvárali podmienky na plnenie princípov inkluzívneho vzdelávania pre každého žiaka. Evidentné to bolo na hodinách SJL v 2. ročníku, kedy žiakovi so sluchovým postihnutím učiteľka venovala osobitnú pozornosť⁶. Učitelia účelne využívali učebné pomôcky⁷ s cieľom saturovať potreby všetkých žiakov pri rešpektovaní ich pracovného tempa a vedomostnej úrovne tak, aby všetci mali možnosť zažiť pocit z úspechu. Žiakov k výkonom motivovali so zámerom uvedomenia si potreby preberané učivo zvládnuť s cieľom ich úspešného zapojenia sa do bežného života⁸. Preberané učivo vysvetľovali v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami za využitia **efektívnych špeciálnopedagogických metód**⁹ a didaktických zásad s dôrazom na dodržiavanie pravidiel správania sa. Žiakom možnosť slobodnej voľby pri výbere úloh neposkytli a IKT na vyučovacích hodinách nepoužili, čím nevyužili možnosť zatriktívniť vyučovací proces a stimulovať aktivitu žiakov v procese ich učenia sa. Príležitosť na sebahodnotenie poskytli žiakom na polovici hospitovaných hodín. Hodnotenie a klasifikáciu realizovali empaticky a s výnimkou 1 vyučovacej hodiny (SJL v 5. ročníku) ich i zdôvodnili. Pri komunikácii so žiakmi uplatňovali povzbudzujúce gestá a mimiku, čím prispievali k tvorbe **dôvernej pracovnej atmosféry** v triede.

Učenie sa žiakov v špeciálnych triedach bolo na priemernej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

V **nižšom strednom vzdelávaní** bola hospitačná činnosť zrealizovaná na vyučovacích hodinách v predmetoch slovenský jazyk a literatúra (6), anglický jazyk (5), matematika (5), chémia (3), geografia (4) a dejepis (4).

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Žiaci v rámci sociálnej interakcie s rovesníkmi i učiteľkou, pri práci s textom a písomnom spracovaní informácií preukázali **komunikačné kompetencie** (Graf 7; 19,4 %) na nevyhovujúcej úrovni. Len v malej miere sa dokázali plynule ústne vyjadriť k učebným témam, odpovedať na otázky v rámci motivácie a reflexie textu. Ich verbálny prejav bol málo rozvinutý, väčšinou sa vyjadrovali jednoslovne a jednoduchými vetami, s ojedinelým využitím odbornej terminológie. Vplyvom kultivovaného rečového vzoru učiteliek uplatnili v ústnom prejave spisovnú podobu jazyka. Na všetkých pozorovaných hodinách pracovali s textom (súvislým i nesúvislým), obsahu textu porozumeli a voľne ho reprodukovali na základe otázok nižšieho rádu (na zisťovanie faktov a porozumenie) dokázali s pomocou učiteliek. Ojedinele vedeli vyhľadať informácie z textu a spracovať ich v pracovných zošitoch. Charakterizovať hlavné

---

⁵ diferencovali náročnosť zadaných úloh, dĺžku času na ich plnenie, intenzitu pomoci a kontroly plnenia úloh zo strany učiteľa, poskytovanie učebných pomôcok a pod.

⁶ zvyšovala intenzitu hlasu a deklamovala slová tak, aby jej mohol porozumieť aj odzieraním z úst

⁷ detské knihy, kartičky so slovami a slabikami, abeceda - nápovedné obrázky, pracovné listy, papierové peniaze, obrázkový materiál – potraviny a pod.

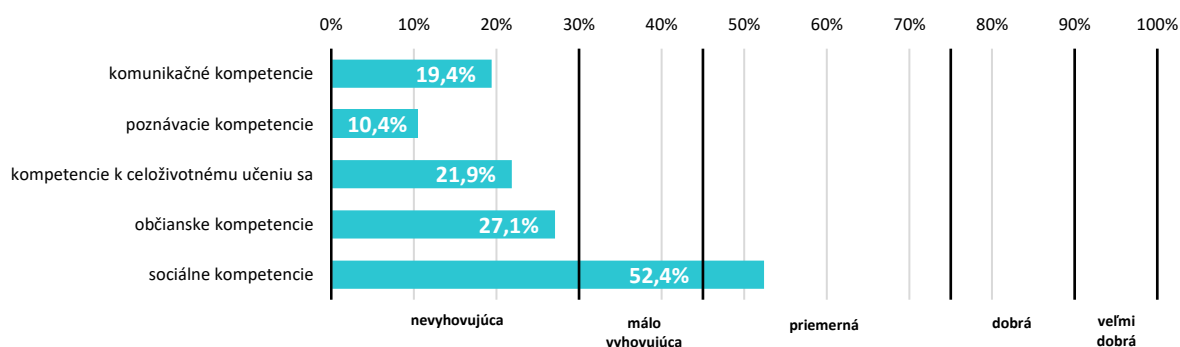
⁸ čítanie literatúry, určenie ceny potravín, platenie v obchode za nákup

⁹ analyticko-syntetická metóda, individuálny prístup, multisenzorické sprístupnenie informácií, názornosť, manipulačné činnosti, viacnásobné opakovanie a pod.

postavy (5. A, 9. A) zvládli väčšinou prostredníctvom pojmov. K aktívnemu učeniu sa využitím brainstormingu (5. A) a metódy KWL (6. A) boli podnecovaní na 2 vyučovacích hodinách. K produkcii nápadov (Jánošík) si však vyžadovali neustálu stimuláciu, pri práci s interaktívnym záznamom pre efektívne čítanie a myslenie dokázali len niektorí triediť informácie, integrovať poznatky a pamätať si podstatné pojmy a kľúčové slová. Na jednej tretine hodín (5. A, 9. A) dokázali spojiť obsah textu so svojimi poznatkami. Texty čítali nahlas i dialogizovanou formou s chybami vo výslovnosti diftongov (9. A) a viacslabičných slov. Čítanie niektorých žiakov nebolo plynulé (5. A), žiaci kládli dôraz na nedôležité časti vety, ich intonácia nebola prirodzená. Najmenej v procese učenia sa preukázali **poznávacie kompetencie** (Graf 7; 10,4 %). K rozvoju vyšších myšlienkových procesov nedostali príležitosti, pri frontálnom opakovaní a precvičovaní učebných tém vedeli v menšej miere uplatniť nižšie kognitívne procesy v zadaniach na zapamätanie (diel, autorov, znaky povesti) a aplikáciu (vyhľadať, použiť umelecké jazykové prostriedky, napísať úradný životopis). Žiakom so ŠVVP poskytovali pri plnení diferencovaných úloh (pracovné listy) pomoc a individuálnu podporu PA. Žiaci väčšinou neboli aktívni, vnútorne motivovaní, do procesu učenia sa nezapájali všetci, na podnety učiteliek reagovali len niektorí. V dôsledku prevažne uplatnených monologických a dialogických slovných metód schopnosť kriticky myslieť, prezentovať svoje názory, preukázali len na jednej vyučovacej hodine (6. A). Chyby si väčšinou nevedeli uvedomiť, k ich identifikácii a korekcii boli stimulovaní učiteľkami. Nízka miera ich podnecovania k hodnoteniu svojich a rovesníckych výkonov limitovala rozvíjanie ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (Graf 7; 21,9 %). V rámci motivačných rozhovorov a sprístupňovaní učebných tém boli žiaci podnecovaní k vyjadreniu svojich názorov, ale adekvátne rozvinuté **občianske kompetencie** (Graf 7; 27,1 %) nepreukázali. Prezentovať svoje názory a pocity pri čítaní textov prevažne vedeli, ale nedokázali ich zdôvodniť s využitím argumentov, čo bolo podmienené aj nedostatočne rozvinutou slovnou zásobou. Na jednej tretine hodín prejavili **sociálne kompetencie** (Graf 7; 52,4 %) plnením úloh v pároch/skupinách na základe náhodného rozdelenia. Žiaci akceptovali pravidlá spolupráce, výsledok dokázali prezentovať (v 7. A hovorcom) a stručne zhodnotiť výsledky práce jednotlivých skupín ústne (7. A) i bodovaním (5. A).

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

Anglický jazyk, matematika, chémia, geografia, dejepis

Učenie sa žiaka

Žiaci nepreukázali adekvátne rozvinuté **komunikačné kompetencie** (Graf 8). Hoci sa zväčša vyjadrovali spisovne, často uplatňovali strohé, jednoslovné odpovede. Ich ústny prejav v predmete ANJ nebol zrozumiteľný, gramaticky ani intonačne správny, pozostával z jednoduchých a väčšinou izolovaných slovných spojení. Žiaci dokázali vyhľadať a určiť základné informácie v súvislom či nesúvislom¹⁰ texte častokrát len s pomocou učiteľov. Textu v auditívnej i písomnej podobe v predmete ANJ porozumeli prostredníctvom prekladu slovnej zásoby a vysvetlenia významu slov. V dôsledku nedostatočne osvojenej lexiky a gramatiky zväčša nevedeli správne reagovať na otázky k textu a v riadenom rozhovore. Rozvinuté zručnosti pri práci s mapou nepreukázali, niektorí s ťažkosťami rozoznávali fyzickogeografické prvky mapy od socioekonomických. Na 1 hodine geografie (GEG) na základe rozboru textu zväčša zvládli spoločným úsilím nájsť požadované odpovede. Príležitosť preukázať nadobudnuté digitálne zručnosti žiaci dostali na 1 hodine dejepisu (DEJ) v 8. A, na ktorej vyhľadávali informácie k preberanej téme prostredníctvom webových stránok. Rozvíjanie **poznávacích kompetencií** (Graf 9) výrazne limitovala ich kultivácia riešením úloh zameraných takmer výlučne na nižšie myšlienkové procesy. Žiaci reprodukovali požadované faktické informácie (DEJ, GEG), pri riešení gramatických cvičení (ANJ) mali problém s využitím základnej slovnej zásoby. Uplatniť osvojené vedomosti pri triedení, priradovaní pojmov a tvorbe pojmovej mapy (GEG, DEJ) dokázali s pomocou učiteľov, pri aplikačných úlohách v predmete ANJ si vyžadovali kladenie doplňujúcich otázok, preklad a ústne opakovanie slovnej zásoby, gramatických väzieb. Nové jazykové štruktúry gramatiky a slovnej zásoby si mechanicky upevňovali pomocou drilových cvičení, opakovania vzorových schém s využitím loptičky a obrázkov, uplatniť ich v ústnom prejave dokázali len niektorí z nich. V predmete CHE (7. A) dokázali v skupinách zrealizovať naplánovaný experiment¹¹, na základe pozorovania a získaných vedomostí v závere určiť, o aký dej sa jednalo, v 9. A pri pokuse demonštrovanom učiteľkou stručne reagovali na kladené otázky. Analytické myslenie si kultivovali len výnimočne (GEG) rozoberaním obsahu informačného textu, posudzovať pravdivosť výrokov s uvedením argumentov (GEG) alebo spravodlivosť právneho systému rímskeho kráľovstva samostatne nedokázali (DEJ). Potrebu autonómneho učenia si žiaci uvedomovali v nižšej miere. Nie všetci sa aktívne zapájali do procesu vzdelávania, iniciatívu prejavovali skôr jednotlivci. Ojedinele preukázali snahu o pochopenie informácií v súvislostiach, neraz vyžadovali povzbudzovanie ku koncentrácii. Chybu si uvedomovali najmä po upozornení vyučujúcimi a nie vždy ju dokázali samostatne skorigovať. Úroveň rozvoja **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (Graf 10) obmedzovala absencia podnecovania k hodnoteniu svojich zručností a kvality výkonov svojich rovesníkov. Rozvíjanie **občianskych kompetencií** (Graf 11) nebolo stimulované v adekvátnej miere vplyvom nevytvorenia dostatočného priestoru žiakom na vyslovovanie, zdôvodňovanie vlastných názorov a postojov. Pravidlá práce i správania sa žiaci zväčša akceptovali. Efektívna komunikácia medzi aktérmi vzdelávania bola ovplyvnená menej rozvinutými komunikačnými spôsobilosťami žiakov. Príležitosti na zdokonaľovanie **sociálnych zručností** (Graf 12) v rámci skupinovej/párovej práce mali vytvorené na menej ako tretine vyučovacích hodín. Pri plnení úloh žiaci vzájomne spolupracovali, s výnimkou predmetu ANJ, kde nekooperovali, nekomunikovali v cieľovom jazyku a zadania plnili individuálne. V predmetoch DEJ a GEG potrebovali pre zvládnutie kooperatívnych činností usmernenie učiteľa. Výsledky svojej práce samostatne prezentovali

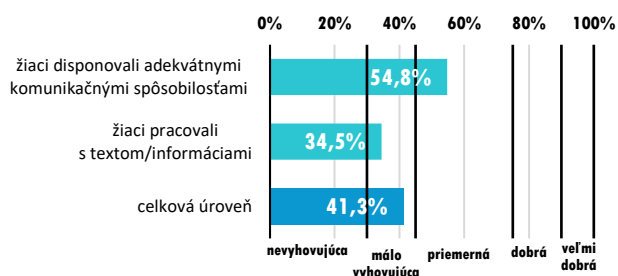
---

¹⁰ periodická sústava chemických prvkov, mapa, lístočky s pojмами

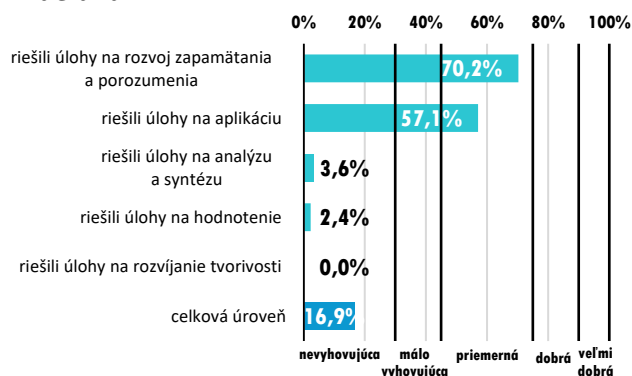
¹¹ odstraňovanie vodného kameňa

na vyučovacej hodine CHE, v ANJ to dokázali s pomocou učiteľa. K zhodnoteniu skupinovej činnosti neboli podnecovaní.

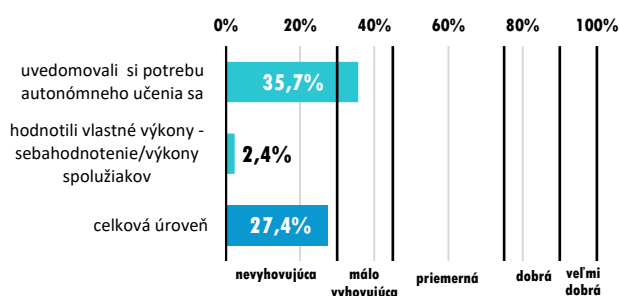
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

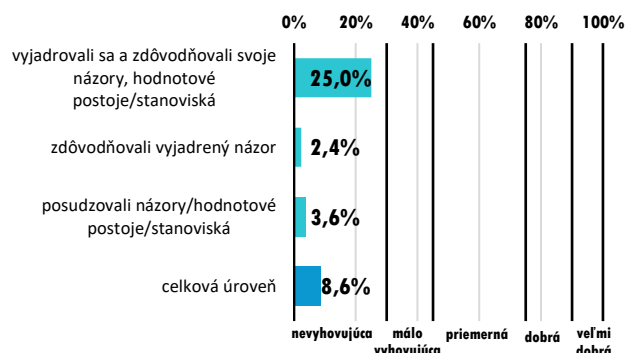
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

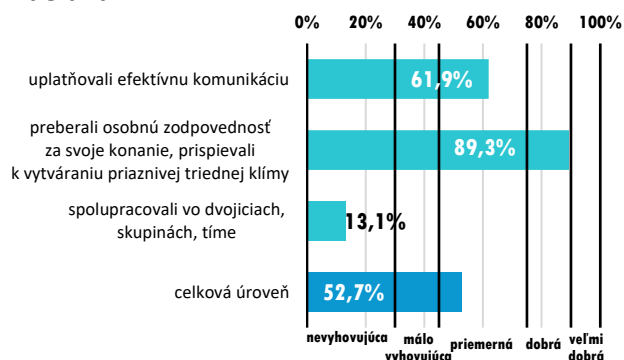
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Rešpektovaním osobného tempa práce, usmerňovaním pri riešení úloh, korekcii výsledkov, doplňujúcim vysvetľovaním a individuálnym prístupom podporovali učitelia vytváranie inkluzívneho vzdelávacieho prostredia. Edukačný proces nepersonalizovali s ohľadom na jedinečnosť učebného štýlu žiakov a neumožnili im voľbu činností, čím neposkytovali v plnej miere **podporné stimuly** pre učenie sa každého z nich. Na optimalizácii učebnej záťaže a prekonávaní bariér v učení sa žiakov s MP participovali spolu s učiteľmi PA. Vhodným zaradením učebných **pomôcok** (mapy, atlasy, pracovné listy, pojmové lístočky, učebnice) do procesu vzdelávania upriamovali pozornosť žiakov na učebnú tému, na hodinách DEJ zvyšovali ich motiváciu prepájaním historických udalostí so súčasnosťou a regionálnymi dejinami (8. A, 9. A). V predmete CHE (9. A) prispela učiteľka k názornosti vyučovania¹² predvedením experimentu pozorovania povrchového napätia na rozhraní dvoch kvapalín a vplyvu saponátu naň. **IKT** využili pri vysvetľovaní gramatiky a opakovaní slovnej zásoby (ANJ), prioritne však na premietnutie powerpointových prezentácií alebo poznámok. Žiakom umožnili využiť digitálne technológie na 1 hodine DEJ. Miera uplatnenia **efektívnych stratégií** bola nízka (19,1 %) vplyvom sporadického využívania metód stimulujúcich žiakov k aktívnemu činnostnému učeniu, ktoré aplikovali len v predmetoch CHE, GEG v podobe brainstormingu, bádateľských aktivít či úloh podporujúcich uvažovanie, rozvoj kritického myslenia alebo tímovú spoluprácu. Učitelia zväčša uplatňovali tradičné, frontálne metódy vyučovania s vlastným dominantným postavením (výklad, vysvetľovanie, riadený rozhovor) a zadávali prevažne úlohy podporujúce memorovanie, čo nepodporovalo u žiakov aktivizovanie metakognitívnych procesov. Primerané pracovné podmienky a pozitívnu **sociálnu klímu** vytvárali pokojným, ohľaduplným prístupom a prívetivou komunikáciou. Vzhľadom na stanovené **ciele**, ktoré učitelia jasne zadefinovali na viac ako polovici sledovaných hodín, zväčša nevyužívali vhodné nástroje formatívneho **hodnotenia**, výkony žiakov nehodnotili komplexne, priebežnú spätnú väzbu i klasifikáciu žiakov uplatnili často bez zdôvodnenia, čím ich adekvátne nevedli k diagnostikovaniu chýb a k zefektívneniu ich učebnej činnosti.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovní sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	nevyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	nevyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	chémia	málo vyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	geografia	málo vyhovujúca úroveň
	dejepis	málo vyhovujúca úroveň

¹² interaktívna tabuľa, pomôcky na experimentovanie, periodická sústava chemických prvkov, mapa, rysovacie pomôcky, rovinné útvary, telesá

Oblasti vyžadujúce zlepšenie:

- uplatňovanie inovatívnych vyučovacích metód s cieľom zvýšenia pozitívnej motivácie, záujmu žiakov o učenie sa a podpory ich aktívneho učenia, rozvoja komunikačných i čitateľských zručností aplikáciou efektívnych čitateľských stratégií, stimulácie vyšších myšlienkových procesov a kritického myslenia,
- podnecovanie žiakov k sebareflexii, vytváranie príležitostí na hodnotenie výkonov spolužiakov,
- vytváranie priestoru žiakom na vyjadrovanie vlastných postojov a názorov,
- rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov prostredníctvom kooperatívnych činností,
- aplikovanie nástrojov formatívneho hodnotenia.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Škola realizovala výchovu a vzdelávanie prostredníctvom školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) s názvom: „Škola pre všetkých“, ktorý vypracovala na aktuálny školský rok súhrnne pre oba stupne vzdelávania. Jeho štruktúra nezodpovedala ustanoveniam školského zákona, absentovali v ňom informácie o hodnotení žiakov. Uvedenú oblasť rozpracovali v internom dokumente (Program školy), no odkaz naň v ŠkVP chýbal.

Stanovené **ciele** edukácie boli vzhľadom k personálnym, priestorovým a materiálno-technickým podmienkam školy reálne. Reflektovali na aktuálnu skladbu žiakov (ZZ, MRK, SZP). Orientovali sa na všestranný rozvoj osobnosti žiakov a kľúčových kompetencií rešpektovaním ich individuálnych schopností a možností s využívaním aktivizujúcich metód a foriem práce, efektívnych stratégií učenia sa, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Napĺňanie cieľov sa v edukačnom procese preukázalo v plnej miere pri zabezpečovaní podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka (podporovanie rozvoja individuálneho potenciálu žiaka, prekonávanie bariér v učení sa – 98 %), no nie pri poskytovaní možnosti výberu činností žiakom vzhľadom na ich individuálne schopnosti (7,8 %). Adekvátna miera využívania metód a foriem práce smerujúcich k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiakov sa inšpekčnou činnosťou potvrdila len v špeciálnych triedach (83,3 %), v bežných triedach dosahovala nízku úroveň (11,1 %). Napĺňať ciele v oblasti rozvoja deklarovaných zručností týkajúcich sa kritického myslenia (11,1 %), tvorivého myslenia (0 %) alebo rozvíjania sociálnych kompetencií prostredníctvom kooperatívnej práce (16,7 %) sa škole darilo sporadicky.

Pri vypracovaní **učebného plánu** (UP) škola akceptovala rámcový učebný plán (RUP) štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre jednotlivé stupne vzdelávania. **UP pre špeciálne triedy** (ŠT) vychádzali z RUP stanovených vzdelávacím programom pre žiakov s mentálnym postihnutím. Vlastné poznámky k organizácii vyučovania vo všetkých UP absentovali. Vo výučbe vyučovacieho predmetu technika (THD)¹³ škola nerozdeľovala triedy na skupiny a v dvoch skupinách¹⁴ špeciálnych tried na 2. stupni pri vyučovaní predmetu pracovné vyučovanie (PVC) prekročila maximálny počet žiakov, čo nebolo v súlade s právnym predpisom.

V súlade s cieľmi edukácie škola použila **disponibilné hodiny** v primárnom vzdelávaní na zaradenie vyučovacieho predmetu čítanie hrou do 2. a 3. ročníka¹⁵, posilnenie predmetu SJL v 1. i 2. ročníku a MAT vo všetkých ročníkoch. V nižšom strednom vzdelávaní zaradila do 9. ročníka predmet informatika (INF), posilnila vyučovanie SJL, MAT, biológie (BIO), DEJ

---

¹³ v 5.A, 6.A, 7.A

¹⁴ 5.B a 5.C; 9.B, 9.C

¹⁵ po 1 vyučovacej hodine

a GEG. S cieľom precvičenia či fixácie učiva a zaistenia pozitívnej zmeny v kvalite výkonov žiakov v špeciálnych triedach pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (MP) škola posilnila predmety SJL v 1. až 6. ročníku, MAT vo všetkých ročníkoch, PVC v 1. až 4., v 7. až 9. ročníku a výtvarnú výchovu (VYV) v 2. až 9. ročníku, v špeciálnych triedach pre žiakov so stredným stupňom MP zvýšila časovú dotáciu predmetov SJL v 4. a 5. ročníku, vecné učenie v 6. ročníku, PVC v 7. a 9. ročníku, VYV a MAT vo všetkých ročníkoch. Na posilnenie predmetov vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb škola disponibilné hodiny nevyužila z dôvodu chýbajúcej telocvične. Princípy inkluzívneho prístupu vo vzdelávaní napĺňala vo vyučovacom predmete telesná a športová výchova (TSV), kde boli žiaci 9. ročníka špeciálnych tried vzdelávaní spoločne so žiakmi bežných tried ZŠ.

Učebnými osnovami (UO) vyučovacích predmetov určených RUP boli vzdelávacie štandardy ŠVP, takmer vo všetkých predmetoch¹⁶ neobsahovali rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov podľa UP ŠkVP. Samostatne boli vypracované UO školou zavedeného predmetu zameraného na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti (čítanie hrou). **Obsah vzdelávania** stanovený v príslušnom vzdelávacom programe (pre žiakov s ľahkým a stredným stupňom MP) škola nerozpracovala pre všetky vyučovacie predmety v súlade s UP ŠkVP, čo bolo v rozpore s právnym predpisom.

Súčasťou ŠkVP bola aj stručná a zväčša všeobecne koncipovaná charakteristika **prierezových tém (PT)**. Rozhovorom s vedením školy, koordinátormi a analýzou príslušnej dokumentácie bolo preukázané ich napĺňanie v primárnom aj nižšom strednom vzdelávaní. V súlade s aktuálnym dianím a každodennými skúsenosťami vyplývajúcimi zo skladby žiakov školy (MRK, SZP) sa zameriavali na ovplyvňovanie a zmenu ich postojov, hodnotového systému a konania. PT sa funkčne prelínali jednotlivými vzdelávacími oblasťami. V priebehu inšpekčnej činnosti bolo pozorované napĺňanie tém finančnej gramotnosti¹⁷ na 2 hodinách MAT. Účinnosť ich pôsobenia škola podporovala i uskutočňovaním povinných kurzov (didaktické hry, účelové cvičenia), obsahom činnosti v záujmových útvaroch, ako aj realizáciou relevantných mimoškolských aktivít v spolupráci s odborníkmi. Doménou vzhľadom k málo podnetnému rodinnému/sociálnemu prostrediu sa stali najmä multikultúrna a regionálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu.

Škola v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania deklarovala v ŠkVP zohľadňovanie **ŠVVP** žiakov v edukačnom procese so zámerom zabezpečiť rovnosť príležitostí v ich vzdelávaní a rozvoj ich potenciálu. V dokumente definovali zabezpečenie personálnych, materiálnych, priestorových a organizačných podmienok zodpovedajúcich individuálnym potrebám žiakov, systematickú spoluprácu školy so zariadeniami poradenstva a prevencie a vypracovanie individuálnych vzdelávacích programov (IVP). Na základe odporúčaní poradenských zariadení v aktuálnom školskom roku evidovali 188 žiakov so ŠVVP, z toho 139 zo SZP¹⁸ (133 z nich z MRK) a 49 so ZZ (48 z nich z MRK), z toho 9 vzdelávali ako žiakov so ZZ v bežných triedach¹⁹ a 40 vzdelávali v 5 ŠT²⁰, kde boli zaradení spoločne žiaci viacerých ročníkov s ľahkým stupňom

---

¹⁶ s výnimkou UO predmetu PVC v 4. ročníku, náboženská výchova v 5. a 9. ročníku a hudobná výchova v 5. ročníku

¹⁷ Človek vo sfére peňazí; Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

¹⁸ odporúčanie na pridelenie statusu žiakom, ako žiakom pochádzajúcim zo SZP, vydalo CPP, Hradby 9, Brezno

¹⁹ 1 s PAaP (žiačka umiestnená v diagnostickom centre od 19. 01. 2024), 1 s VPU v kombinácii s PAaP, 1 so sluchovým postihnutím (SP) v kombinácii s NKS, 1 so SP v kombinácii s PAaP, 2 s viacnásobným postihnutím (sluchovo – mentálne), 2 s MP (1 s ľahkým stupňom MP, 1 so stredným stupňom MP) a 1 s MP (stredný stupeň) v kombinácii s TP a NKS

²⁰ 34 s ľahkým stupňom MP (A variant), z toho 1 s pridruženým SP a NKS, 5 so stredným stupňom MP (B variant), 1 so SP

MP (ĽMP) i stredným stupňom MP (SMP)²¹. Zo záverov správ z diagnostických vyšetrení vyplynulo, že podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s MP vzdelávali v bežnej i ŠT 2 žiakov²² bez stanoveného MP, čo bolo v rozpore s právnym predpisom.

S cieľom saturovať potreby vyplývajúce z prostredia, z ktorého pochádzali, poskytovali žiakom zo SZP starostlivosť definovanú v ŠkVP, s dôrazom na poskytovanie doučovania a možnosti realizovať prípravu na vyučovanie pod dohľadom PA v popoludňajších hodinách v priestoroch školy.

Dokumentáciu žiakov so ZZ tvorili prevažne správy z diagnostických vyšetrení, ktoré boli u žiakov 2. stupňa neaktuálne²³, čím pedagógovia nedisponovali relevantnými informáciami o aktuálnom zdravotnom stave žiakov a odporúčaniami k ich vzdelávaniu. V dokumentácii absentovali žiadosti zákonných zástupcov o vzdelávanie detí podľa vzdelávacích programov zodpovedajúcich ich zdravotnému znevýhodneniu. Škola nevypracovala IVP 7 z 10 žiakov²⁴, v troch vypracovaných absentoval informovaný súhlas zákonných zástupcov. Z predložených dokumentov vyplynulo i neposkytnutie ich kópie zákonným zástupcom, čo nebolo v súlade so školským zákonom. Plnenie IVP nevyhodnocovali, čím nezabezpečovali prispôsobenie pedagogických prístupov v edukácii žiakov. Troch žiakov so ZZ vzdelávali formou osobitného plnenia povinnej školskej dochádzky (individuálne vzdelávanie) v rozsahu 4 hodiny týždenne²⁵. Komparáciou rozvrhov hodín a katalógových listov bolo zistené, že ich edukáciu nerealizovali vo všetkých vyučovacích predmetoch príslušného UP, čo odporovalo právnej norme. Z kontroly rozvrhov hodín, triednych kníh a katalógových listov v bežných triedach vyplynulo nevzdelávanie 5 žiakov²⁶ s MP podľa UP školy, čo nebolo v súlade s právnym predpisom. Procesy edukácie žiakov so ŠVVP a spoluprácu školy, pedagogických zamestnancov (triednych učiteľov) s poradenskými zariadeniami²⁷, ktoré primárne realizovali diagnostické a opakované vyšetrenia žiakom so ŠVVP, koordinovala a zabezpečovala riaditeľka školy v spolupráci s vedúcou metodického združenia pre špeciálne triedy²⁸. Škola deklarovala aplikovanie podporných stimulov vo forme využívania kompenzačných pomôcok²⁹, zabezpečenia individuálneho prístupu pedagogických asistentov a zadávania úloh s rozdielnou náročnosťou v nadväznosti na individuálne schopnosti žiakov s cieľom saturovať ŠVVP a eliminovať ich dopady na vzdelanostnú úroveň žiakov. Priamym pozorovaním bolo zistené, že učitelia proces edukácie personalizovali ojedinele (7,8 %), čo znižovalo účinnosť ich pôsobenia na vyučovacích hodinách.

ŠkVP bol **prerokovaný** v pedagogickej rade i v rade školy a bol verejne prístupný vo vestibule školy. Pedagogickú a ďalšiu dokumentáciu súvisiacu s edukačným procesom škola viedla

---

²¹ **1. trieda** – 2 žiaci 1. ročník ĽMP, 5 žiakov 2. ročník ĽMP; **2. trieda** - 3 žiaci 2. ročník ĽMP, 1 žiak 2. ročník SP, 1 žiačka 4. ročník ĽMP, 1 žiačka 4. ročník SMP; **3. trieda** - 7 žiakov 5. ročník ĽMP, 1 žiak 5. ročník SMP; **4. trieda** - 1 žiak 6. ročník SMP, 1 žiačka 7. ročník ĽMP, 1 žiačka 7. ročník SMP, 7 žiakov 8. ročník ĽMP; **4. trieda** – 7 žiakov 9. ročník ĽMP, 2 žiaci 9. ročník SMP

²² žiak so SP vzdelávaný v 2. ročníku ŠT a žiačka so SP v kombinácii s PAaP vzdelávaná v 6. ročníku bežnej triedy

²³ nerealizovali rediagnostické vyšetrenia

²⁴ žiaci so ZZ vzdelávaní v bežných triedach (na základe odporúčania poradenského zariadenia) a žiaci so ZZ vzdelávaní formou individuálneho vzdelávania

²⁵ žiaci so ZZ vzdelávaní v bežnej triede ZŠ (1 v 1. ročníku, 1 v 6. ročníku) a žiačka 4. ročníka vzdelávaná v ŠT

²⁶ 1 žiak 1. ročníka, 1 žiak 5. ročníka, 3 žiaci 6. ročníka

²⁷ CPP, Hradby 9, Brezno; CPP, Kollárova 11, Revúca; CPP, M. Rázusa 25 Lučenec

²⁸ jeho členmi boli riaditeľka školy, učitelia ŠT a 1 PA

²⁹ detská literatúra, predmety na manipuláciu (geometrické tvary, kocky, paličky), upravené učebné materiály a pracovné listy, kalkulačky, tabuľky s matematickými operáciami, násobilkou, gramatickými pravidlami, nápovedné obrázky a iné obrázkové materiály, puzzle, lego, pexeso, počítač, detská pokladňa, stavebnice, stolové hry a pod.

v elektronickej aj v listinnej podobe v štátnom jazyku trvalým spôsobom v súlade s právnym predpisom s výnimkou katalógových listov niektorých žiakov so ŠVVP, v ktorých absentovalo uvedenie ich vzdelávania podľa IVP a informácia o preradení z bežnej do špeciálnej triedy. Vnútorne predpisy a dokumenty boli prerokované na zasadnutiach pedagogickej rady, čo umožnilo jej členom participovať na riadení procesov školy.

Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov (PZ) podporovala riaditeľka školy v súlade s ich aprobáciou, víziou a potrebami školy prostredníctvom inováčného, kvalifikačného (pedagogika MP), rozširujúceho i adaptačného vzdelávania v spolupráci s rôznymi inštitúciami³⁰. Vzdelávania sa za posledné 2 roky orientovali najmä na inklúziu³¹, sociálno-patologické javy a vzdelávanie žiakov so ZZ. Sledovanie implementácie získaných kompetencií do vyučovacieho procesu týkajúcich sa inklúzie bolo aj predmetom hospitačnej činnosti riaditeľky školy. Z inšpekčných zistení vyplynulo, že učitelia v procese edukácie takmer na všetkých vyučovacích hodinách (98,0 %) vytvárali podmienky na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka.

Riaditeľka školy si v aktuálnom školskom roku v súlade s plánom svojho profesijného rozvoja zvyšovala manažérske schopnosti prostredníctvom vzdelávania Manažment pre vedúcich pracovníkov, čo vytváralo predpoklady na efektívne riadenie školy. Obidve vedúce zamestnankyne sa spolu s ostatnými PZ zapojili do vzdelávania zameraného na inklúziu a sociálno-patologické javy.

Výkon štátnej správy v prvom stupni nebol vykonávaný v súlade s právnymi predpismi. Z troch individuálne vzdelávaných žiakov³² so ZZ riaditeľka školy vydala rozhodnutie o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy 2 žiakom bez odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie alebo vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast a bez žiadostí zákonných zástupcov. Jednému z nich riaditeľka školy príslušné rozhodnutie nevydala. Žiakovi s telesným postihnutím³³ a ďalším dvom žiakom³⁴ vydala rozhodnutie o oslobodení od vzdelávania sa vo vyučovacom predmete TSV na základe odporúčenia praktického lekára pre deti a dorast bez žiadosti zákonných zástupcov. Mimo územia Slovenskej republiky plnila povinnú školskú dochádzku 1 žiačka primárneho vzdelávania, ktorej riaditeľka školy vydala rozhodnutie k jej plneniu v aktuálnom školskom roku. Individuálne vzdelávaných žiakov podľa § 24 ods. 2 písm. b) školského zákona škola neevidovala. Žiadosti zákonných zástupcov o povolenie vykonať komisionálnu skúšku škola v aktuálnom ani v predchádzajúcom školskom roku neregistrovala. **Metodické orgány (MO)** školy³⁵ riadili svoju činnosť na základe vypracovaných plánov práce, v ktorých vymedzili hlavné ciele a úlohy. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa zamerali na prispôsobovanie pedagogických prístupov individuálnym charakteristikám žiakov a všestranný rozvoj ich potenciálu, možnosti riešenia ťažkostí v ich vzdelávaní a zvyšovanie profesijných kompetencií pedagógov³⁶, na monitorovanie, analýzu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov a na poskytovanie vzájomnej metodickej pomoci a spolupráce pri zvyšovaní úrovne ich učenia sa³⁷. Pre každý vyučovací predmet so zacielením na rozvíjanie kompetencií žiakov si určili priority a v niektorých si stanovili postupy a metódy na ich

³⁰ NIVAM, UMB Banská Bystrica, URBIS, EduPage, SKILLFILL s. r. o., aSc agenda....

³¹ aktualizované vzdelávanie – Integrácia vs. inklúzia (inkluzívne prístupy vo vzdelávaní)

³² vzdelávaní formou osobitného plnenia povinnej školskej dochádzky (individuálne vzdelávanie) v rozsahu 4 hodiny týždenne - § 24 ods. 2, písm. a)

³³ vzdelávaný ako žiak so ZZ v 5. ročníku bežnej triedy ZŠ

³⁴ 5.A; 9.A

³⁵ metodické združenie (MZ) 1.- 4. ročníka, MZ špeciálnych tried a predmetová komisia (PK) 2. stupňa

³⁶ MZ špeciálnych tried

³⁷ PK 2. stupňa

dosiahnutie. Z analýzy plánu MZ prvého stupňa vyplynulo, že svojím obsahom nereflektovalo na aktuálne potreby a špecifiká vzdelávania žiakov školy (MRK, SZP, MÚŽ³⁸). Bolo najmä prostriedkom na evidovanie a vykazovanie práce učiteľov (úväzky, formy hodnotenia žiakov, zodpovednosť za aktivity). Členovia sa na svojich zasadnutiach tradične zameriavali na prípravu a realizáciu podujatí školy, vrátane zapojenia sa do projektu zameraného na čitateľskú gramotnosť. V rámci svojej hodnotiacej a kontrolnej funkcie sa vzájomne informovali o výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov, ich úspešnosti na súťažiach, upozorňovali na nedbalé plnenie povinnej školskej dochádzky. Realizovali prípravu a vyhodnocovanie diagnostikovania úrovne vedomostí žiakov (vstupné a výstupné testy) s javovou analýzou, definovali opatrenia na zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov opakujúcich ročník a žiakov s problémami v učení, ale bez prijatia opatrení, priebežnej kontroly a zhodnotenia plnenia ich úspešnosti, čo indikovalo ich formálne ustanovenie. Interné vzdelávanie, výmena pedagogických skúseností o aplikácii osvedčených metód a foriem do edukácie absentovali, čím neplnili odbornú-metodickú funkciu.

Plán vnútroškolskej kontroly bol súčasťou dokumentu Program školy 2023/2024, zahŕňal kontrolu viacerých oblastí³⁹. V pláne bola podrobnejšie rozpracovaná kontrola výchovno-vzdelávacieho procesu (termíny, obsah, spôsob kontroly, zodpovednosť), no vzhľadom na zistené nedostatky v UO, katalógových listoch i IVP pre žiakov so ŠVVP nebola vždy dôsledne vykonávaná. Prostredníctvom hospitácií monitorovala riaditeľka školy kvalitu edukačného procesu. Z predložených hospitačných záznamov vyplynulo, že boli prioritne zamerané na pozorovanie činnosti učiteľa. Ich súčasťou bolo stručné hodnotenie vyučovacej hodiny vrátane odporúčaní a spätnej väzby. Následné kontroly zamerané na odstránenie zistených nedostatkov realizované neboli, čo limitovalo skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu a riadenia školy.

Základné informácie o **vnútornom systéme kontroly a hodnotenia žiakov** škola taktiež implementovala do uvedeného dokumentu. Kritériá, spôsoby, postupy a formy hodnotenia výkonov žiakov uviedla aj v UO jednotlivých predmetov. V bežných triedach a v špeciálnych triedach pre žiakov s MP variant A vo všetkých ročníkoch uplatňovala klasifikáciu predmetov s výnimkou predmetu náboženská výchova, kde na hodnotenie využívala jednu z formulácií aktívne absolvoval/absolvoval/neabsolvoval/oslobodený. V špeciálnych triedach pre žiakov s MP variant B aplikovala slovný komentár v každom predmete vo všetkých ročníkoch. Postupy a pravidlá hodnotenia správania spolu s opatreniami vo výchove škola špecifikovala v školskom poriadku. Pri podozrení na jeho porušovanie telefonicky bezprostredne kontaktovala zákonných zástupcov žiakov. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu či správania žiakov alebo o udelení výchovných opatrení ich preukázateľne informovala prostredníctvom písomných upozornení resp. počas osobných konzultácií, z ktorých viedla písomné záznamy. Riaditeľka školy predložila dokumentáciu súvisiacu s **hodnotením pedagogických zamestnancov**, ktoré vykonávali vedúci metodických orgánov raz ročne. V informačnom dotazníku uviedla, že sebahodnotiace procesy nerealizovali aj napriek tomu, že ich považovala za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce a nie za ďalšiu byrokratickú záťaž.

Na základe výsledkov dotazníka⁴⁰ boli posudzované **vzájomné vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi** (Graf 13). Takmer všetci respondenti (89,7 %) vnímali učiteľov ako chápaných a tolerantných, umožňujúcich im podieľať sa na rozhodnutiach, ktoré prispievajú k zlepšeniu práce školy

---

³⁸ menej úspešní žiaci

³⁹ výchovno-vzdelávací proces, denný režim školy, záujmová činnosť, hospitačná činnosť (RŠ, ZRŠ, vedúci MZ, PK), prevádzka školy

⁴⁰ dotazník (podpora žiakov v učení sa a vzťahy s učiteľmi) vyplnilo 58 žiakov nižšieho stredného vzdelávania

(86,2 %) a zaujímavých sa o ich koníčky (82,8 %). Viac ako polovica opýtaných (58,6 %) dosvedčila vytváranie priestoru učiteľmi na diskusiu o ich problémoch, nevhodné správanie zo strany učiteľov pociťovalo 19 % z nich. Sociálne vzťahy v triede a svoju spolupatričnosť ku škole posúdili takmer všetci respondenti pozitívne (94,8 %). Priateľskú atmosféru v kolektíve dosvedčilo 98,3 %, spoločné trávenie voľného času 91,4 %, akceptovanie osobitostí každého z nich 96,6 % a spokojnosť so školou 93,1 % opýtaných. Takmer všetci (96,6 %) si uvedomovali, že k uplatneniu sa v ďalšom živote im pomôžu dobré vzdelávacie výsledky, preberané učivo ich bavilo (84,5 %) a nadobudnuté vedomosti považovali za dôležité pre ďalší život (82,2 %). Obavu zo zlej známky aj napriek získaným vedomostiam priznalo 74,1 % opýtaných a stres či nervozitu na hodinách cítilo 43,1 % z nich.

Pedagogickí zamestnanci v dotazníku týkajúceho sa **wellbeingu**⁴¹ potvrdili svoju profesijnú spokojnosť i spokojnosť so školou (92,1 %). Viac ako polovica respondentov (56,6 %) pociťovala stres zo zodpovednosti za riešenie výchovných problémov žiakov, ich vzdelávacie výsledky, cítila nadmernú pracovnú záťaž a vnímala negatívny vplyv práce na svoj zdravotný stav. Aj napriek tomu verili vo vlastné pedagogické schopnosti (92,1 %), žiakov dokázali zaujať, dodatočne im vysvetliť učivo, motivovať ich k rozvíjaniu vlastného potenciálu a viesť ich k akceptácii pravidiel správania v triede, čo bolo potvrdené aj zisteniami z hospitácií ŠŠI. Podľa slov riaditeľky školy sa počas školského roka organizovali aktivity⁴² na posilňovanie a utužovanie vzťahov medzi pedagogickými zamestnancami či podporu ich wellbeingu.

Klímu školy hodnotili v dotazníku⁴³ ako otvorenú, charakterizovanú vzájomnou dôverou, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov a nedirektívnym ústretovým správaním riaditeľky školy (príloha č. 1).

Implementáciu efektívnych stratégií učenia do edukácie označilo v dotazníku⁴⁴ 88,4 % žiakov. Individuálny prístup učiteľov registrovalo 89,7 %, spätnú väzbu k ich výkonom 94,8 %, personalizáciu učenia sa s cieľom zažiť úspech 86,2 % a poskytnutie priestoru na diskusiu 82,8 % opýtaných. Uvedené výroky sa väčšinou nezhodovali so zisteniami z priamych pozorovaní ŠŠI, ktoré preukázali sporadické (8,9 %) využívanie efektívnych stratégií. Veľmi nízka úroveň bola zaznamenaná pri implementácii metód a foriem práce smerujúcich k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiakov (11,1 %), rozvíjaní ich sebahodnotiacich zručností (9,4 %) i pri aplikovaní formatívneho hodnotenia (17,8 %). Prostredníctvom diskusie si žiaci rozvíjali kompetencie len na necelej štvrtine vyučovacích hodín (23,3 %). Pozitívnym faktorom bol individuálny prístup učiteľov takmer na všetkých sledovaných hodinách. V špeciálnych triedach učitelia využívali efektívne stratégie na všetkých vyučovacích hodinách, menej často vytvorili priestor na diskusiu (62,5 %) či rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov (45,8 %), no formatívne hodnotenie v edukácii neaplikovali, čím žiaci nedostali relevantnú spätnú väzbu k svojim výkonom.

Spoluprácu so zákonnými zástupcami hodnotila riaditeľka školy ako problematickú - najmä komunikáciu, systematický kontakt, nedbalú dochádzku žiakov do školy. O svoje deti a ich výchovno-vzdelávacie výsledky takmer vôbec neprejavovali záujem. Ich účasť na stretnutiach bola nízka. V prípade riešenia problémov sa sporadicky zúčastnili individuálnych konzultácií, preto vedenie školy i učitelia úzko spolupracovali s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, ako aj políciou a poradenskými zariadeniami. Systematické budovanie partnerských vzťahov a podporu vzájomnej spolupráce a dôvery so zákonnými zástupcami potvrdilo

---

⁴¹ dotazník (wellbeing) vyplnilo 19 pedagogických zamestnancov školy

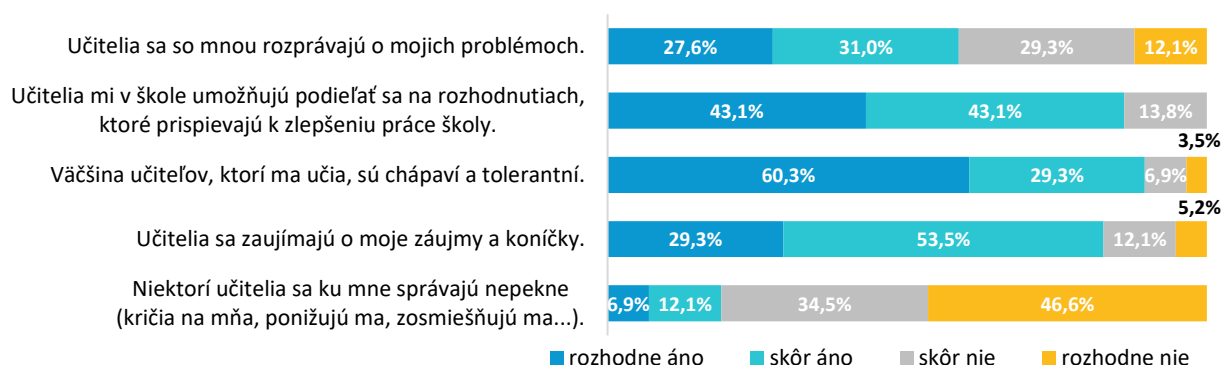
⁴² návšteva divadla, pravidelné vychádzky na Kráľovu hoľu, jednodňové výlety, Deň učiteľov

⁴³ dotazník (klíma školy) vyplnilo 19 pedagogických zamestnancov školy

⁴⁴ dotazník (podpora žiakov v učení sa a vzťahy s učiteľmi) vyplnilo 58 žiakov nižšieho stredného vzdelávania

v dotazníku⁴⁵ 50 % opýtaných učiteľov. Komunikáciu s rodičmi menej úspešného žiaka ako značne limitovanú ich nezáujmom vnímalo 62,5 % respondentov.

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Výsledky dotazníka⁴⁶ zameraného na **bezpečnosť školského prostredia** (BŠP) nepreukázali, že škola je bezpečným prostredím rešpektujúcim individualitu každého žiaka. Aj napriek tomu, väčšina žiakov (86,2 %) potvrdila spokojnosť so školou, ktorú navštevujú a cítila sa v nej dobre a **bezpečne**. Počas prestávok sa najčastejšie rozprávali so svojimi spolužiakmi (91,4 %), no polovica z nich priznala bitky a hádky. Takmer tri štvrtiny opýtaných (70,7 %) poukázali na vyrušovanie či nerešpektovanie pokynov učiteľov v priebehu vyučovania, čo bolo v rozpore so zisteniami počas hospitácií ŠŠI, kedy na všetkých sledovaných hodinách učitelia vytvárali optimálne podmienky pre vzdelávanie. Participáciu na edukácii prostredníctvom vyjadrovania svojich názorov potvrdilo 81 % respondentov, no hospitačná činnosť školských inšpektorov rozvíjanie občianskych kompetencií vyhodnotila na veľmi nízkej úrovni (23,3 %). Učiteľov vnímali ako spravodlivých a dôsledných pri riešení problémov týkajúcich sa správania (87,9 %), čo v dotazníku⁴⁷ potvrdili aj všetci opýtaní členovia školského parlamentu (ŠkP). Väčšina žiakov uviedla, že sa v škole učia spôsoby správania sa v prípade ubližovania, zosmiešňovania či fyzického napádania (65,5 %). Aj napriek tomu výskyt negatívneho správania potvrdilo niekoľko opýtaných žiakov – agresiu (17,2 %), fyzické ataky (8,6 %), vysmievanie (15,5 %), ignoranciu (19 %), ohováranie (29,3 %) i ničenie vecí (8,6 %). Malá časť žiakov poukázala v dotazníku na kyberšikanu týkajúcu sa šírenia nepravdivých informácií (13,8 %), zastrasovania (6,9 %) a zverejňovania zosmiešňujúcich fotiek na sociálnych sieťach (12,1 %). Z dotazníkových odpovedí tiež vyplynulo, že 20 % žiakov zažilo šikanovanie a 22,4 % bolo jeho svedkom, najmä v triede počas prestávok. Pri náznakoch šikany sa najčastejšie zdôverili rodičom, kamarátom aj triednemu učiteľovi. Riaditeľka školy výskyt sociálno-patologických javov v rozhovore pripustila, no zároveň uviedla, že situáciu pravidelne monitorovali a v prípade potreby bezodkladne riešili v spolupráci s výchovným poradcom a koordinátorom prevencie. S cieľom zvyšovania profesijných kompetencií v monitorovaní, odhaľovaní a riešení negatívnych javov absolvovali všetci pedagogickí zamestnanci vzdelávanie s uvedenou tematikou. Žiakov zapájali do preventívnych aktivít, čo podporovalo eliminovanie patologických javov a ich nežiadúcich prejavov poukazujúcich na šikanu. Na návrh ŠkP, ktorý problematiku šikanovania rozoberal i na svojich zasadnutiach⁴⁸, založili v škole schránku dôvery.

⁴⁵ dotazník (menej úspešní žiaci) vyplnili 8 pedagogickí zamestnanci

⁴⁶ dotazník - BŠP vyplnili 58 žiakov nižšieho stredného vzdelávania

⁴⁷ dotazník pre členov ŠkP vyplnili 9 respondentov

⁴⁸ dotazník pre členov ŠkP vyplnili 9 respondentov

Školu navštevovali žiaci so ZZ, zo SZP i žiaci z MRK. Spoločným vzdelávacím problémom všetkých menovaných skupín bol školský neúspech, pri niektorých žiakoch zo SZP a z MRK, aj jazyková bariéra (rómsky jazyk). Pre zabezpečenie **rovnosti príležitostí** škola podľa vyjadrenia jej vedenia uplatňovala individuálny prístup, komunikovala so zákonnými zástupcami a motivovala žiakov k práci v záujmových útvaroch.

Na konci predchádzajúceho školského roka nepospelo 21 žiakov primárneho (1 so ZZ, 21 zo SZP, 20 MRK) a 11 nižšieho stredného vzdelávania (9 zo SZP, 9 z MRK). Ani jeden z nich nevykonal komisionálnu skúšku. Oproti výsledkom 1. polroka sa počet neprospievajúcich žiakov znížil o 15. Okrem nich vykazovalo slabé vzdelávacie výsledky - dostatočný prospech minimálne z jedného vyučovacieho predmetu ďalších 93 žiakov, z nich 67 bolo hodnotených stupňom dostatočný z troch a viac vyučovacích predmetov. Školu opustili absolvovaním 10 rokov povinnej školskej dochádzky 2 žiaci 7. ročníka a 4 žiaci 8. ročníka. V ďalšom štúdiu nepokračovali. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy bol počet neprospievajúcich žiakov primeraný okolnostiam. Príčiny ich vzdelávacích problémov videla v nevyhovujúcich materiálnych podmienkach rodiny, nepodnetnom prostredí, v ktorom žiaci neboli stimulovaní k domácej príprave, v nezájme niektorých rodičov o vzdelávacie výsledky svojich detí, čo čiastočne dosvedčili v zadanom dotazníku⁴⁹ učitelia (62,5 %) i žiaci (44,4 %). V dôsledku nižšej úrovne osvojených vedomostí sa **menej úspešní žiaci**, podľa jej slov, nekonzentrovali počas vyučovania na učebný proces. Na ich podporu uplatňovali učitelia individuálny prístup, čo potvrdili inšpekčné zistenia a v dotazníku pedagogickí zamestnanci i väčšina žiakov (88,9 %). K faktorom ovplyvňujúcim školský neúspech zaradila vo vyšších ročníkoch i zmenu správania žiakov vplyvom nástupu puberty a hlavne nepravidelnú školskú dochádzku, často s neospravedlnenou absenciou, s čím súhlasili tri štvrtiny učiteľov, no ani jeden z oslovených žiakov. Triedni učitelia ju dôsledne kontrolovali a pri jej eliminovaní vypomáhala škole obecná rómska hliadka. O doučovanie žiaci nižšieho stredného vzdelania nejavili záujem, väčšina túto skutočnosť pripustila i v dotazníku (88,9 %), žiaci primárneho vzdelávania sa v poobedňajších hodinách pripravovali na vyučovanie pod vedením PA. Spolupráca so zákonnými zástupcami MÚŽ závisela od ich postojov k vzdelávaniu a ochote hľadať individuálne riešenia. Motiváciu žiakov k záujmu o získanie lepšieho vzdelania poukazovaním na zvýšenie možností uplatnenia v živote niektorí rodičia negovali, aj napriek úspešnému prijatiu na stredoškolské štúdium naň žiaci nenastúpili. Všetci učitelia sa v dotazníkových výpovediach vyjadrili a väčšina žiakov s nimi súhlasila, že počas edukácie mali možnosť spolupracovať s PA, na podporu MÚŽ využívali pochvalu i formatívne hodnotenie, no zákonných zástupcov kontaktovali predovšetkým v prípade ich zlyhávania, polovica z nich im odovzdávala aj informácie o učebnom pokroku žiakov. K tvrdeniam učiteľov o uplatňovaní rovesníckeho učenia a diferenciacie úloh zaujali opýtaní žiaci negatívne stanovisko, tretina z nich (33,3 %) priznala, že ich vyučovanie nebaví. Aplikovanie frontálnych metód pri zavádzaní nového učiva pripustila väčšina oslovených učiteľov (87,5 %) a potvrdila i hospitačná činnosť školských inšpektorov.

Vzdelávanie na získanie nižšieho stredného vzdelania škola neorganizovala.

V škole zapájali žiakov do činnosti v záujmových útvaroch so športovým, spevácko-tanečným či environmentálnym zameraním, ktoré korelovalo so skladbou žiakov školy. Vytvárali im aj príležitosti zažiť pocit úspechu, posilňovať sebavedomie, rozvíjať kreativitu a schopnosti zapájaním do prezentácie školy na rôznych športových a kultúrnych podujatiach. K výrazným úspechom patrili účasť v regionálnej súťaži v anglickom jazyku Let's play určenej pre žiakov

---

⁴⁹ dotazník pre žiaka (úspešnosť vo vzdelávaní) vyplnili 9 žiaci nižšieho stredného vzdelávania; dotazník pre učiteľa (MÚŽ) vyplnili 8 učitelia nižšieho stredného vzdelávania;

prvého stupňa, v krajskom kole Hviezdoslavov Kubín, 1. miesto vo fotografickej súťaži pre deti a tínedžerov Envirospektrum so zameraním na rôzne pohľady detí k životu a k prírode. Podľa možnosti a záujmu žiakov nadväzovali kontakty aj s inými školami v okolí, vrátane základnej umeleckej školy. Riaditeľka školy ocenila partnerské vzťahy s pracovníkmi štátnych lesov a NAPANT-u (besedy, výsadba stromčekov, čistenie okolia), obecnou hliadkou, ktorých aktivity prispievali k zvyšovaniu zodpovednosti, právneho vedomia žiakov a bezpečnosti.

Do pozície **výchovného poradcu (VP)** bol ustanovený učiteľ s niekoľkoročnou pedagogickou praxou, spĺňajúci kvalifikačné predpoklady. Zaisťoval kumulované úlohy výchovného i kariérového poradenstva. Mal vytvorené primerané pracovné podmienky, spôsob komunikácie so žiakmi a rodičmi bol flexibilný, prispôsobený aktuálnym okolnostiam a realizovaný po predchádzajúcej dohode. Voľné hodiny vo svojom rozvrhu využíval na vedenie a spracovávanie agendy. Z predloženej dokumentácie a rozhovoru s ním vyplynulo, že v záujme zabezpečovania funkčného systému pomoci a podpory denne participoval na riešení výchovných problémov žiakov s impulzívnym a často aj nekontrolovateľným správaním. Sprostredkoval prepojenie školy s odbornými zamestnancami poradenských zariadení (diagnostické vyšetrenia), so sociálnou kuratelou (v súvislosti so sociálno-patologickými javmi a školskou dochádzkou) Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne, políciou (agresivita, ale aj preventívne aktivity formou besied), čo v zadanom dotazníku⁵⁰ potvrdila viac ako polovica žiakov (68,4 %). Pravidelne spolupracoval so zákonnými zástupcami, vedením školy, s ostatnými pedagogickými zamestnancami. Spoločne monitorovali žiakov, konfrontovali vzniknuté situácie, konzultovali postupy a pristupovali k nim tak, aby účinne odstránili problémy a nežiaduce prejavy. K negatívnym zisteniam navrhovali adekvátne opatrenia (doučovanie, vedenie žiakov k sebaovládaniu v náročných situáciách, k pozitívnej komunikácii, vzájomnej dohode a rešpektovaniu ostatných, v závažnejších prípadoch tiež výchovné opatrenia), ktoré boli v škole prijímané a prezentované na zasadnutiach pedagogickej rady. Podľa zistení z dotazníka žiaci VP poznali (84,2 %), väčšia časť z nich (73,7 %) uviedla, že sa zaujíma o ich problémy a v prípade potreby sa naňho môžu obrátiť. Poväčšine sa s nimi rozprával na tému správania (57,9 %), vzťahov so spolužiakmi v triede a závislostí (21,1 %). Menej z nich využilo stretnutia s ním ohľadom získania informácií o ďalšom štúdiu (21,1 %), porušovania školského poriadku (15,8 %), problémov s učením (10,5 %). Takisto menej rodičov (36,8 %) sa s VP stretávalo pravidelne, 1 alebo 2-krát. Informácie o kvalite poskytovaných služieb v oblasti kariérového poradenstva boli získané prostredníctvom rozhovoru s výchovným/**kariérovým poradcom (KP)**, analýzou predloženej dokumentácie a zadaním dotazníka⁵¹. Ciele a úlohy na aktuálny školský rok boli súčasťou plánu činnosti VP. Intervencie smerom k žiakom končiacim vzdelávanie KP účinne zameriaval na zosúladzovanie ich kariérového vývinu s individuálnymi predpokladmi i záujmami a poskytovanie dôležitých informácií o možnostiach ďalšieho štúdia. Individuálne konzultácie s rodičmi boli zacielené na hľadanie takých vzdelávacích ciest pre žiaka, ktoré by zodpovedali jeho potenciálu. Pre jasnejšiu predstavu žiakom 8. a 9. ročníka sprostredkoval s poradenským zariadením diagnostikovanie s cieľom komplexne zisťovať ich študijno-profesijné predpoklady, čo v dotazníku potvrdila viac ako polovica z nich (63,2 %). Kariérový poradca udržiaval kontakty a partnerstvá so zamestnávateľmi aj strednými školami v regióne i v širšom okolí (SOŠ techniky a služieb Brezno, SOŠ remesiel a služieb Poprad, Súkromné SOU hutnícke Podbrezová, SOŠ hotelových služieb a obchodu Zvolen), kooperoval s rozmanitými subjektmi pri poskytovaní a výmene informácií o potrebách trhu práce (Horehronské múzeum a Regionálne centrum kariéry Brezno - burza stredných škôl, dni remesiel), ktoré väčšia časť

⁵⁰ dotazník (výchovný poradca) vyplnilo 19 žiakov 8. a 9. ročníka

⁵¹ dotazník (kariérový poradca) vyplnilo 19 žiakov 8. a 9. ročníka

respondentov (73,7 %) vnímala ako postačujúce, vrátane informácií o duálnom vzdelávaní. Ďalšie štúdium prioritne ovplyvňovali ich vlastné rozhodnutia (68,4 %), odporúčania rodičov (26,3 %), menej osobný rozhovor s KP (10,5 %) a s triednym učiteľom (5,3 %). Naproti tomu väčšia časť rodičov konzultovala s triednym učiteľom (73,7 %) či s KP (68,4 %) o možnostiach ďalšieho štúdia ich detí. Svoje profesionálne kompetencie si KP rozširoval samoštúdiom, v predchádzajúcom období aj účasťou na seminároch a školeniach organizovaných CPP. Takmer všetci respondenti vedeli, kto je KP a vnímali dôležitosť jeho pozície v škole, keďže výber strednej školy pokladali za dôležitý krok vo svojom živote.

Koordinátor prevencie drogovej závislosti, detskej kriminality a iných patologických javov usmerňoval intervencie v tejto oblasti. Vedením rozhovorov, organizovaním stretnutí, rôznorodých aktivít, implementovaním tém reflektujúcich aktuálne spoločenské problémy a sociálno-patologické javy do edukácie zvyšoval informovanosť a právne vedomie žiakov (bezpečnosť v online priestore, prevencia návykového a rizikového správania, konkrétnych závislostí, obchodovania s ľuďmi, nezamestnanosti). Zameriaval sa aj na elimináciu rizikových faktorov súvisiacich so životným štýlom, bezpečnosťou v školskom prostredí, kriminalitou mladistvých a na zmysluplné využitie ich voľného času. Informácie o problematike šikanovania či drog poskytoval aj prostredníctvom edukačných plagátov a násteniek umiestnených v priestoroch školy. Priebežne monitoroval problémy v učení sa žiakov, správaní a dochádzke. Agilne sa podieľal na vytváraní zdravej sociálnej klímy. V rámci wellbeingu žiakov realizoval aktivity na zlepšenie sebapoznania, sebaaprijatia, predchádzanie konfliktom a rozvoj zručností ich efektívneho riešenia. Úzko spolupracoval s vedením školy, inými koordinátormi, triednymi učiteľmi, výchovným poradcom, pedagogickými zamestnancami, ako aj odborníkmi zaoberajúcimi sa nielen primárnou prevenciou, ale aj riešením problémov.

Pedagogickí asistenti⁵², z ktorých 1 ovládal rómsky jazyk, poskytovali podľa požiadaviek učiteľov maximálnu podporu žiakom so ŠVVP pri prekonávaní zdravotných, sociálnych, jazykových, informačných a architektonických bariér. Pomáhali im zvládať nároky a hľadali účinné stratégie na rozvoj ich potenciálu. Svoju činnosť realizovali v kmeňových triedach a individuálne v asistenčných miestnostiach. V popoludňajších hodinách poskytovali žiakom pomoc pri ich príprave na vyučovanie. Svoje odborné kompetencie rozvíjali účasťou na vzdelávaní orientovaných na prácu so žiakmi so ŠVVP a prevenciu šikanovania na školách.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy i jej zástupkyňa spĺňali **kvalifikačné predpoklady** aj požiadavky na výkon riadiacej funkcie vrátane absolvovania príslušných modulov funkčného vzdelávania. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovali kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci. **Odbornosť** vyučovania bola celkovo zaistená na 78,5 %. V primárnom vzdelávaní dosahovala úroveň 87,2 % (neodborne bol vyučovaný predmet INF, čiastočne neodborne ANJ, VYV a TSV, v nižšom strednom vzdelávaní 61 % (neodborne sa vyučovali predmety ANJ, CHE, DEJ, THD, občianska náuka, fyzika, čiastočne neodborne SJL, INF a TSV). V špeciálnych triedach na 1. stupni bola zaznamenaná odbornosť na úrovni 80,0 % (čiastočne neodborne sa vyučovali predmety MAT, VYV, TSV, vecné učenie) a na 2. stupni na úrovni 93,0 % (čiastočne neodborne boli vyučované predmety PVC a TSV).

---

⁵² V škole pôsobilo 6 PA, z toho boli 4 financovaní z nenormatívnych finančných prostriedkov MŠVVaM SR (3 na plný, 1 na čiastočný pracovný úväzok) a 2 boli financovaní z EŠIF (POP III., obaja na plný pracovný úväzok).

Edukácia žiakov prebiehala v dvoch samostatných budovách, ktoré disponovali **vnútornými i vonkajšími priestormi** vytvárajúcimi predpoklady pre napĺňanie vzdelávacích štandardov. V interiéri hlavnej budovy sa okrem kmeňových tried⁵³, z ktorých jedna slúžila aj ako počítačová učebňa, nachádzali kabinety, kuchynka, počítačová učebňa, kancelária vedenia školy, zborovňa i komunikačná miestnosť určená pre rozhovory so zákonnými zástupcami žiakov aj samotnými žiakmi. Súčasťou exteriéru bola dielňa vybavená pomôckami na rozvíjanie praktických zručností, manipulovanie s predmetmi a konštruovanie. V čase výkonu školskej inšpekcie výučba v dielni neprebíhala z dôvodu havarijného stavu časti stropu. Plnenie obsahu vzdelávania predmetov zo vzdelávacej oblasti Človek a svet práce škola zabezpečila i prostredníctvom vytvorených bylinkových či kvetinových záhonov na školskom pozemku. Výučbu predmetu TSV žiaci absolvovali v prenajatých priestoroch - viacúčelovej sále Hotela Telgárt a v prípade priaznivého počasia na multifunkčnom ihrisku v exteriéri školy. Oddychová zóna s altánkom poskytovala možnosti na edukáciu v prírodovedných predmetoch aj na aktivity ŠKD. Knižnica s dostatočným knižničným fondom a zbierka kníh z projektu „Čítame pre radosť“ vytvárali predpoklady na rozvoj čitateľských zručností žiakov. Súčasťou chodieb boli šatňové skrinky, stolný futbal a vitríny so žiackou tvorbou. Kultúru regiónu reprezentovali nástenky. ŠKD využíval na svoju činnosť dve kmeňové triedy primárneho vzdelávania. Štyri špeciálne triedy boli situované v druhej budove prenajatej od RÚŠS Banská Bystrica. Okrem kmeňových tried⁵⁴ budova disponovala počítačovou učebňou, kuchynkou, kabinetmi, riaditeľňou, skladom učebníc, miestnosťou slúžiacou na čiastočnú realizáciu obsahu predmetu TSV a 1 miestnosťou, v ktorej PA poskytovali žiakom individuálne intervencie. V exteriéri sa nachádzala menšia budova s učebňou PVC. Stravovanie zabezpečovala školská jedáleň umiestnená v budove obecného úradu. Edukácia v učebniach a vonkajších priestoroch prebiehala podľa vypracovaných rozvrhov hodín a prevádzkových poriadkov deklarujúcich dodržiavanie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, s ktorými boli žiaci preukázateľným spôsobom oboznámení a ktoré boli umiestnené na viditeľnom mieste. V mimovyučovacom čase sa v interiéroch aj exteriéroch realizovali záujmové a voľnočasové aktivity žiakov aj v spolupráci so základnou umeleckou školou. Bočný vstup do hlavnej budovy školy a WC na prízemí mali bezbariérovú úpravu.

Škola disponovala dostatočným množstvom **učebníc a učebných textov** schválených ministerstvom školstva, ktoré pravidelne obnovovala. Pracovné zošity zabezpečovala z vlastných finančných prostriedkov. Vizualizáciu a auditívnu názornosť, komplexnejšie osvojenie učiva či aktívnu participáciu žiakov v procese učenia sa učitelia zabezpečovali prostredníctvom primeraného množstva funkčných **učebných pomôcok**, ale chýbali vhodné nástroje, prostredníctvom ktorých by prekonávali jazykovú bariéru a rozvíjali sociálne zručnosti žiakov pri ich nástupe do školy. Zistenia školských inšpektorov preukázali využívanie materiálnych prostriedkov vhodne a účelne na 92,2 % vyučovacích hodín⁵⁵. V učebných priestoroch zariadených moderným nábytkom sa nachádzali dataprojektory i interaktívne tabule. Počítačové učebne boli vybavené IKT s pripojením na internet prostredníctvom školskej wifi siete. Zmysluplné použitie IKT učiteľmi bolo sledované na 42,2 %⁵⁶ a žiakmi len na 8,9 %⁵⁷ vyučovacích hodín, čo limitovalo rozvoj ich digitálnych zručností.

Riaditeľka školy vydala **školský poriadok**, ktorého obsah zodpovedal právnomu predpisu. Zmeny zrealizované na začiatku aktuálneho školského roka boli prerokované v pedagogickej

---

⁵³ 9 bežných tried, 1 špeciálna trieda pre žiakov 9. ročníka

⁵⁴ 1. a 2. ročník; 2. a 4. ročník; 5. ročník; 6., 7. a 8. ročník

⁵⁵ v bežných triedach na 91,1 % vyučovacích hodín, v špeciálnych triedach na 100 % vyučovacích hodín

⁵⁶ 42,2 % (bežné triedy), 0 % (špeciálne triedy)

⁵⁷ 8,9 % (bežné triedy), 0 % (špeciálne triedy)

rade i rade školy. Žiaci s ním boli preukázateľne oboznámení a túto skutočnosť dosvedčilo 91,4 % z opýtaných žiakov i v dotazníku⁵⁸. Zákonní zástupcovia boli o jeho pravidlách informovaní v úvode školského roka, verejne prístupný bol vo vestibule školy. Na webovom sídle bola zverejnená jeho neaktuálna verzia. Implikované kritériá súvisiace s hodnotením správania škola aplikovala pri udeľovaní opatrení vo výchove. Na konci školského roka 2022/2023 udelila 15 pochvál za výborný prospech, vzornú dochádzku i reprezentáciu školy (všetky žiakom z MRK) a 7 pokarhaní riaditeľom školy (všetky žiakom z MRK). Uloženie znížených známok zo správania⁵⁹ súviselo takmer výlučne s neospravedlnenou absenciou, škola ich uložila 22 žiakom primárneho (všetci z MRK) a 36 žiakom nižšieho stredného vzdelávania (17 so ZZ, 36 z MRK). Viac ako 15 neospravedlnených vyučovacích hodín v mesiaci vymeškalo spolu 57 žiakov (z nich 19 primárneho vzdelávania). Príslušným orgánom zaslala škola 123 oznámení o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky, všetky o žiakoch z MRK. Celkovo žiaci školy vymeškali 48 920 ospravedlnených (241 hodín/žiak) a 7 155 neospravedlnených vyučovacích hodín (35,2 hodín/žiak). Problémy s vysokou mierou neospravedlnenej absencie škola aj napriek viacročnému úsiliu a spolupráci s orgánmi štátnej a verejnej správy nedokázala efektívne vyriešiť. V zadanom dotazníku⁶⁰ takmer tretina opýtaných žiakov (31 %) priznala bezdôvodné zanedbávanie školskej dochádzky, polovica z nich si myslela, že škola toleruje neskoré príchody na vyučovanie. Väčšina žiakov nespájala svoju absenciu so strachom zo spolužiaka (94,8 %) ani učiteľa (87,9 %).

V škole bol ustanovený **školský parlament** ako reprezentatívny orgán žiakov, ktorý si plnil úlohy v súlade s vypracovaným štatútom a pod vedením koordinátorky (učiteľky I. stupňa). Vo svojich ústnych a písomných vyjadreniach jeho členovia⁶¹ potvrdili, že členstvo v ŠkP vnímali ako prejav dôvery od svojich spolužiakov. Všetci sa zároveň vyjadrili, že spolupracujú s učiteľmi pri príprave a realizácii celoškolských podujatí (Medzinárodný deň detí), kultúrnych a športových aktivít, súťaží (Horehronská valaška, Pexeso a pod.), z priebehu ktorých robili fotografické záznamy. O svojej činnosti informovali svojich rovesníkov prostredníctvom nástenky. Viac ako polovica z nich (55,5 %) sa ústne i písomne vyjadrila, že svoje námety a pripomienky do školského poriadku zatiaľ nenavrholi. V dotazníku všetci zhodne uviedli, že spolupracovali s VP pri riešení fajčenia svojich rovesníkov. Vedenie školy akceptovalo ich návrh týkajúci sa zriadenia schránky dôvery, ústne však potvrdili, že vedomosť o šikanovaní medzi spolužiakmi nemali. Všetci totožne uviedli, že škola pristupuje k žiakom rovnako a učitelia spravodlivo postupujú pri prešetrovaní porušovania disciplíny.

Rozvrh hodín, prerokovaný pedagogickou radou, bol zverejnený v každej kmeňovej triede i na webovom sídle školy. Pri **organizácii vyučovania** škola akceptovala dĺžku vyučovacích hodín, prestávok, určený začiatok a koniec vyučovania. Základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov boli v edukačnom procese rešpektované. Výchovno-vzdelávaciu činnosť uskutočňovali aj formou poznávacích výletov, ku ktorým predložili informované súhlasy zákonných zástupcov a poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

---

⁵⁸ dotazník (BŠP) vyplnilo 58 žiakov nižšieho stredného vzdelávania

⁵⁹ 8 žiakov – 4. stupeň; 25 žiakov – 3. stupeň; 25 – 2. stupeň

⁶⁰ dotazník (BŠP) vyplnilo 58 žiakov nižšieho stredného vzdelávania

⁶¹ dotazník pre členov ŠkP vyplnilo 9 respondentov

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Žiaci nepreukázali adekvátne rozvinuté **komunikačné kompetencie**. Ich vyjadrovanie bolo poväčšine spisovné, no s častým uplatňovaním strohých a jednoslovných odpovedí. Súvislému i nesúvislému textu zväčša porozumeli, vyhľadať a určiť základné informácie dokázali častokrát len s pomocou učiteľa a k jeho posudzovaniu neboli nabádaní. Vplyvom nezaraďovania úloh stimulujúcich vyššie myšlienkové procesy žiaci dostatočne nedisponovali rozvinutými **poznávacími kompetenciami**. Menej časté formatívne hodnotenie a sporadické vytvorenie priestoru na preukázanie hodnotiacich/sebahodnotiacich zručností i rozvoj kritického myslenia malo negatívny dopad na kultivovanie ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa**. Úroveň rozvoja **občianskych kompetencií** znižovalo menej časté poskytovanie príležitostí žiakom na vyslovovanie, zdôvodňovanie vlastných názorov a postojov. Vytvorené podnetné prostredie a akceptácia pravidiel správania sa vplývali na primerane rozvinuté **sociálne spôsobilosti**, no ich stimuláciu znižovala zriedkavejšia implementácia kooperatívnych činností. Podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka neposkytovali učitelia v plnej miere. Podmienky na inkluzívne vzdelávanie síce vytvárali, no uplatňovanie diferenciácie zadaní vzhľadom k individuálnym schopnostiam a umožnenie voľby úloh žiakmi podľa vlastných potrieb zaradili do edukácie ojedinele. Názornosť, zapamätanie a porozumenie vyučovania posilňovali efektívnym využívaním materiálno-technických prostriedkov. Možnosť prehlbovať digitálne zručnosti žiakov bola limitovaná sporadickým vedením učiteľov k zmysluplnému použitiu IKT v edukácii.

Výrazné pozitíva

- pozitívna triedna klíma a interpersonálne vzťahy v primárnom vzdelávaní a v špeciálnych triedach.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- uplatňovanie inovatívnych stratégií vyučovania s cieľom zvýšenia pozitívnej motivácie, záujmu žiakov o učenie, podpory ich aktívneho učenia, rozvoja komunikačných i čitateľských zručností,
- využívanie kooperatívnej činnosti, zážitkového učenia a cielené podporovanie divergentného myslenia žiakov,
- poskytovanie diferencovaného prístupu k žiakom s dôrazom na individuálne schopnosti a zručnosti každého z nich,
- vytváranie priestoru žiakom na vyjadrovanie vlastných postojov a názorov,
- využívanie formatívneho hodnotenia prispievajúceho k sebareflexii žiakov a vzájomnému hodnoteniu.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v špeciálnych triedach bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Školský vzdelávací program, v ktorom chýbali informácie o hodnotení žiakov, bol vypracovaný v súlade s podmienkami školy. Vlastné ciele vychádzali z reálnych možností, škole sa ich darilo naplňať najmä v súvislosti s inkluzívnym vzdelávaním. Úroveň vypracovania ŠkVP, ako kľúčového dokumentu školy, znižovala absencia vlastných poznámok k učebným plánom a nerozpracovanie obsahových štandardov/obsahu vzdelávania v učebných osnovách viacerých predmetov do ročníkov podľa učebného plánu ŠkVP. Kvalitu výchovy a vzdelávania limitovalo

nerozdeľovanie tried na skupiny v niektorých ročníkoch v predmete THD v bežných triedach, prekročenie počtu žiakov v skupinách pri vyučovaní predmetu PVC v špeciálnych triedach i nedostatky v dokumentácii pri vzdelávaní žiakov so ŠVVP.

Škola na zabezpečenie **rovnosti príležitostí** žiakom so ZZ, zo SZP resp. MRK využívala individuálny prístup i participáciu PA. Mieru poskytovanej podpory obmedzovalo neuskutočňovanie vzdelávania individuálne vzdelávaných žiakov v súlade so ŠVP, nevzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím v bežných triedach podľa učebného plánu školy, nevypracovanie IVP žiakom so ZZ na základe odporúčaní poradenského zariadenia a žiakom vzdelávaných formou individuálneho vzdelávania, neposkytnutie kópie IVP zákonným zástupcom žiaka a absencia informovaných súhlasov zákonných zástupcov s IVP. Pedagogická i ďalšia dokumentácia súvisiaca s edukačným procesom bola vedená korektne s výnimkou katalógových listov žiakov so ŠVVP, v ktorých absentovala informácia o ich vzdelávaní podľa IVP a preradení žiakov z bežnej do špeciálnej triedy. Výkon štátnej správy v prvom stupni riaditeľka školy nerealizovala v súlade s aktuálnym právnym stavom. Vydala rozhodnutia o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy (individuálnom vzdelávaní) bez vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast alebo odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie a bez žiadosti zákonných zástupcov, rozhodnutia o oslobodení žiaka od vyučovania v predmete TSV bez žiadosti zákonných zástupcov a nevydala rozhodnutia o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy (individuálnom vzdelávaní). Vedenie školy podporovalo **profesijný rast PZ** v súlade s ich aprobáciou, víziou a potrebami školy, implementáciu získaných poznatkov v edukačnom procese súvisiacich s inklúziou monitorovala riaditeľka školy prostredníctvom hospitácií. Zistenia ŠŠI preukázali, že podmienky na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka vytvárali učitelia takmer na všetkých sledovaných hodinách. **Metodické orgány** realizovali diagnostikovanie úrovne vedomostí žiakov s javovou analýzou, definovali kroky na zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov opakujúcich ročník a žiakov s problémami v učení, ale bez prijatia opatrení, priebežnej kontroly a zhodnotenia plnenia ich úspešnosti, čím sa nevytváral dostatočný predpoklad na zlepšenie ich výchovno-vzdelávacích výsledkov. **Kontrolná činnosť** vzhľadom na zistené nedostatky nebola vždy dôsledne realizovaná. Hoci riaditeľka školy vykonávala hospitačnú činnosť, vnútorný systém kontroly a hodnotenia znižovala nekomplexná analýza zistení z hospitácií, neprijímanie adekvátnych opatrení a absencia následnej kontroly. Pri hodnotení žiakov i pedagogických zamestnancov škola postupovala podľa stanovených kritérií. Riaditeľka školy považovala autoevalváciu za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce, ale sebahodnotiace procesy aktuálne nerealizovali. Pedagogickí zamestnanci vnímali klímu ako otvorenú. S cieľom podpory wellbeingu a dobrých vzťahov v kolektíve organizovalo vedenie školy rôzne aktivity. Väčšina žiakov pokladala školu za bezpečné miesto, pozitívne hodnotila vzťahy s učiteľmi a takmer všetci pociťovali spolupatričnosť ku škole s dobrými vzťahmi medzi spolužiakmi. Spolupráca so zákonnými zástupcami bola problematická. Pozitívny vplyv na eliminovanie rizikového správania žiakov, odstraňovanie bariér a vytváranie rovnosti príležitostí vo vzdelávaní každého z nich mal poskytovaný systém **výchovného, kariérového poradenstva** a aktívnej **prevencie**.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Vedenie školy aj všetci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a podkategórii, ale nižšia miera odbornosti vyučovania v nižšom strednom vzdelávaní limitovala možnosti rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov. Primerane vybavené a účelne využívané exteriérové i interiérové priestory aj dostatočné

materiálno-technické vybavenie školy vrátane IKT vytvárali vhodné podmienky na realizáciu výchovy a vzdelávania každého žiaka a prispievali k napĺňaniu školou stanovených cieľov v ŠkVP.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

Komparácia záverov z komplexnej inšpekcie realizovanej v školskom roku 2011/2012 s aktuálnymi zisteniami preukázala, že úroveň učenia sa žiakov klesla v bežných triedach z priemernej na málo vyhovujúcu, v špeciálnych triedach z dobrej na priemernú úroveň. Negatívne na to vplývalo neuplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania, absencia úloh rozvíjajúcich vyššie myšlienkové procesy či kritické myslenie žiakov, ich sebahodnotiace zručnosti a kooperatívnu činnosť. Vplyvom kvalitne poskytovaných služieb sa úroveň pedagogického riadenia zvýšila z málo vyhovujúcej na priemernú. Pretrvávajúce nedostatky súviseli s vypracovaním ŠkVP, vzdelávaním žiakov so ŠVVP, výkonom štátnej správy v I. stupni a menej účinným kontrolným systémom. Zmodernizovanie a vybavenie exteriéru i interiéru viedlo k zvýšeniu úrovne podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu z priemernej na dobrú.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevychovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neuskutočňovanie výchovy a vzdelávania individuálne vzdelávaných žiakov v súlade so štátnym vzdelávacím programom*);
2. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerozpracovanie poznámok k učebnému plánu na podmienky školy, nevzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím v bežných triedach podľa učebného plánu školy*);
3. § 7 ods. 4 písm. h) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*absencia systému hodnotenia žiakov v školskom vzdelávacom programe*);
4. § 7a ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*absencia informovaných súhlasov zákonných zástupcov s individuálnym vzdelávacím programom*);

5. § 7a ods. 1 písm. b) a ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevypracovanie individuálnych vzdelávacích programov žiakom so zdravotným znevýhodnením na základe odporúčania poradenského zariadenia a žiakom vzdelávaným formou individuálneho vzdelávania*);
6. § 9 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerozpracovanie obsahových štandardov/obsahu vzdelávania v učebných osnovách do ročníkov podľa učebného plánu školského vzdelávacieho programu*);
7. § 24 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*oslobodenie žiaka od povinnosti dochádzať do školy bez vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast alebo odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie a bez žiadosti zákonných zástupcov*);
8. § 31 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením podľa vzdelávacieho programu zodpovedajúcemu ich zdravotnému znevýhodneniu bez žiadosti zákonných zástupcov*);
9. § 31 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*oslobodenie žiaka od vyučovania v predmete telesná a športová výchova bez žiadosti zákonných zástupcov*);
10. § 94 ods. 2 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nedodržanie maximálneho počtu žiakov vzdelávaných podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím v skupine vo vyučovacom predmete pracovné vyučovanie*);
11. § 95 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*zaradenie žiakov na vzdelávanie v bežnej triede podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím a v špeciálnej triede bez diagnostikou stanoveného mentálneho postihnutia*);
12. § 37 ods. 2 písm. b) zákona č. 138/2019 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*absencia záznamov o vzdelávaní žiaka podľa individuálneho vzdelávacieho programu, o preradení žiaka z bežnej do špeciálnej triedy v poznámkach katalógových listov*);
13. § 5 ods. 3 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevydanie rozhodnutia o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy/individuálnom vzdelávaní*);
14. § 3 ods. 2 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 o základnej škole (*nerozdeľovanie tried na skupiny vo vyučovacom predmete technika*);
15. § 7 ods. 1 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (*nevydávanie kópie individuálneho vzdelávacieho programu zákonným zástupcom žiakov*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zamerať kontrolnú činnosť na uplatňovanie efektívnych a inovatívnych stratégií vyučovania s cieľom zvýšenia pozitívnej motivácie, záujmu žiakov o učenie a podpory ich aktívneho učenia, rozvoja ich kľúčových kompetencií, k zisteniam prijímať opatrenia, monitorovať a vyhodnocovať ich účinnosť na zasadnutiach MO a pedagogickej rady;
- zrealizovať aktivity smerom k zefektívneniu spolupráce a komunikácie so zákonnými zástupcami, vzdelávanie zákonných zástupcov v súčinnosti s odborníkmi z oblasti zameranej na MRK, SZP;
- vyhodnocovať aktuálnosť, plnenie IVP s prihliadnutím na aktuálny zdravotný stav i vedomostnú úroveň žiakov, sledovať platnosť správ z diagnostických vyšetrení a v prípade potreby prijať opatrenia.

2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 31. 05. 2024 **prijať konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa **školského vzdelávacieho programu** (neuskutočňovanie výchovy a vzdelávania individuálne vzdelávaných žiakov v súlade so štátnym vzdelávacím programom, nerozpracovanie poznámok k učebnému plánu na podmienky školy, nevzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím v bežných triedach podľa učebného plánu školy, absencia systému hodnotenia žiakov v školskom vzdelávacom programe, absencia informovaných súhlasov zákonných zástupcov s individuálnym vzdelávacím programom, nevypracovanie individuálnych vzdelávacích programov žiakom so zdravotným znevýhodnením na základe odporúčaní poradenského zariadenia a žiakom vzdelávaným formou individuálneho vzdelávania, nerozpracovanie obsahových štandardov/obsahu vzdelávania v učebných osnovách do ročníkov podľa učebného plánu školského vzdelávacieho programu, vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením podľa vzdelávacieho programu zodpovedajúcemu ich zdravotnému znevýhodneniu bez žiadosti zákonných zástupcov, nedodržanie maximálneho počtu žiakov vzdelávaných podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím v skupine vo vyučovacom predmete pracovné vyučovanie, zaradenie žiakov na vzdelávanie v bežnej triede podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím a v špeciálnej triede bez diagnostikou stanoveného mentálneho postihnutia, absencia záznamov o vzdelávaní žiaka podľa individuálneho vzdelávacieho programu, o preradení žiaka z bežnej do špeciálnej triedy v poznámkach katalógových listov, nerozdeľovanie tried na skupiny vo vyučovacom predmete technika, nevydávanie kópie individuálneho vzdelávacieho programu zákonným zástupcom žiakov) a **pedagogického riadenia** (oslobodenie žiaka od povinnosti dochádzať do školy bez vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast alebo odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie a bez žiadosti zákonných zástupcov, oslobodenie žiaka od vyučovania v predmete telesná a športová výchova bez žiadosti zákonných zástupcov, nevydanie rozhodnutia o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy/individuálnom vzdelávaní) a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do 30. 04. 2025.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. Školský vzdelávací program: „ŠKOLA PRE VŠETKÝCH“; učebné osnovy; školský poriadok;
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2022/2023;
3. triedne knihy; triedne výkazy; katalógové listy žiakov;
4. dokumentácia žiakov so ŠVVP;
5. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy;
6. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady; rady školy za školský rok 2023/2024;
7. plány práce metodických orgánov na školský rok 2023/2024; zápisnice zo zasadnutí metodických orgánov; vyhodnotenie činnosti metodických orgánov za školský rok 2022/2023;
8. dokumentácia VP/KP, plán práce výchovného poradcu pre školský rok 2023/2024;
9. štatút žiackeho parlamentu;
10. program školy 2023/2024;
11. záznam o kontrole; štruktúrovaný hospitačný záznam z vyučovacej hodiny;
12. kritériá hodnotenia pedagogických zamestnancov; hodnotiaci hárok pedagogického zamestnanca;
13. ročný plán vzdelávania na školský rok 2023/2024; plán profesijného rozvoja 2023/2024;
14. plán prevencie drogovej závislosti, detskej kriminality a iných sociálno-patologických javov 2023/2024;
15. evidencia sťažností; evidencia školských úrazov v ZŠ Telgárt;
16. dokumentácia súvisiaca s organizovaním mimoškolských aktivít;
17. rozvrh hodín; organizačný poriadok; prevádzkový poriadok intranetu školy, počítačových učební a wifi siete;
18. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Ing. Petra Vetráková

Dňa: 02. 05. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
Ing. Petra Vetráková, školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Mária Lunterová, riaditeľka školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 13. 05. 2024 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Ing. Petra Vetráková .....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Mária Lunterová .....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Mária Lunterová .....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Ing. Petra Vetráková .....

3 PRÍLOHY

---

1. **Klíma školy** (graf)
2. **Údaje o škole** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti